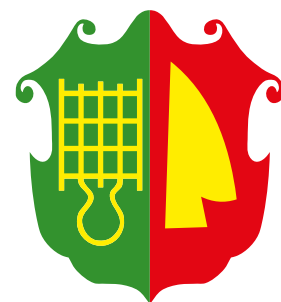

Bořetické LISTY

ČERVENEC 2020 • Číslo 2

Vítěz v soutěži městských a vesnických zpravodajů roku 2017

Foto Michal Dobrucký

Klára Vyhňáková
Krása, která pomohla dobré věci

Antonín Grůza
Zpívání při zavádce v Bořeticích

Luděk Gloza
Bořetický fotbal
v době koronavirové

Fotogalerie

Vysvědčení v 1. třídě

Vysvědčení ve 2. třídě

Vysvědčení ve 3. třídě

Vysvědčení ve 4. třídě

Vysvědčení v 5. třídě

Sladká odměna po vysvědčení

Fotogalerie

Nově vymalovaná družina

Cyklovýlet žáků 4. třídy

Cyklovýlet žáků 5. třídy

Cyklovýlet žáků 5. třídy

Naši pátáci, foto V. Mikulíková

Třetáci sportují

Fotogalerie

Vítání občáňků - Jeroným Jarec

Vítání občáňků - Klára Šebestová

Vítání občáňků - Klaudia Gočiková

Vítání občáňků - Lenka Horáková

Vítání občáňků - Marek Novák

Vítání občáňků - Nelly Dufková

Fotogalerie

Vítání občánků – Sára Procházková

Vítání občánků – Šarlota Švástová

Vítání občánků

Předškoláci, foto L. Krejčí

Pasování školáčků

Pasování školáčků, foto P. Buchtová

Fotogalerie

První sv. přijímání, foto L. Krejčí

První sv. přijímání, foto L. Krejčí

První sv. přijímání, foto L. Krejčí

Nové pumptrackové hřiště, foto M. Bártová

Svatba manželů Musilových v dubnu, foto L. Krejčí

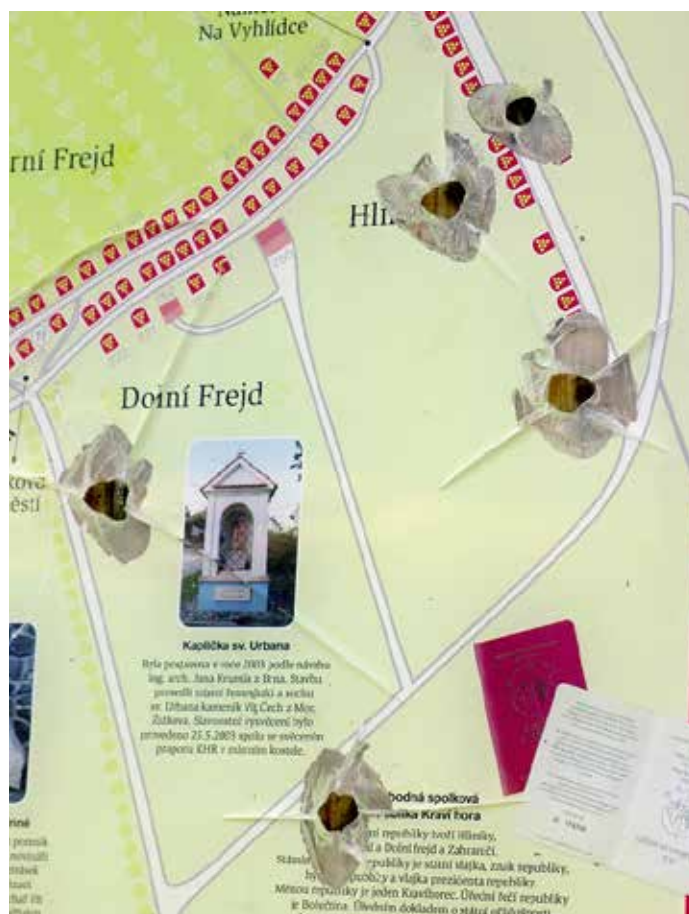

Z pouti ke sv. Anně, foto M. Dobrucký

Fotogalerie

Koronavirus pod Kraví horou, foto R. Stohanzl

Před několika týdny napadl rozhlednu v Bořeticích ozbrojený vandal. Tak jako na „divokém západě“ po návštěvě „salónu“ (některého ze sklepů areálu pod Kraví horou), posilněn alkoholem přišel k rozhledně, kde tasil „kolt“ a vyprázdnil celý zásobník (9 ran) do informační tabule pod rozhlednou. Text V. Petrásek, foto R. Stohanzl

Bořetice v době koronavirové, foto R. Stohanzl

Z předání vydražených roušek

Fotogalerie

Fotbalový turnaj O pohár starosty

Minipřípravka, foto E. Doležalová

Starší přípravka, foto L. Gloza

Mladší přípravka, foto L. Gloza

Úvodník

Vážení čtenáři Božetických listů, po celorepublikovém nouzovém stavu se republika i naše obec navrací k běžnému každodennímu životu. Postupně odkládáme roušky, začínáme cestovat, opět se scházíme s přáteli, funguje školka i škola. Co už ale nevrátíme, jsou naše připravované akce a slavnosti, které byly kvůli koronaviru zrušeny a zakázány – oslava Velikonoc, tradiční košt vín, slavnostní otevření hasičské zbrojnice, pálení čarodějnic, dětský den a další.

Z prvních akcí, které se konaly, je vítání občánků, pasování prvňáčků, rozloučení s páťáky, sportovní fotbalový turnaj O pohár starosty obce a tenisové turnaje. V době, kdy píšu tyto řádky, není jasné, zda se společně sejdem alespoň na tradičních krojových hodech.

V měsíci květnu byl v obci instalován nový rozhlas. Na výměnu stávajícího starého rozhlasu byla získána dotace. Hlášení obecního rozhlasu bylo nově nastaveno na dopolední hlášení a hlášení podvečerní tak, aby i lidé, kteří se z práce vrací později, mohli být informováni o dění v obci touto cestou. Někteří občané si po nainstalování stěžovali na hlasitost rozhlasu. Rozhlas je nyní v testovací fázi a hlasitost může být a bude lokálně upravována, aby nedocházelo k ozvěnám a rušení. Prosíme prozatím o shovívavost při „vychytávání much“.

„Za Jedličkovým“ bylo z nevhledné navážky odpadní hlíny vybudováno pumptrackové hřiště – uměle vytvořený okruh pro jízdu na

kole. Hřiště je přístupné široké veřejnosti. Vyžití nabízí dětem již od předškolního věku.

Stále čekáme (od září 2019) na ROPD – konečné rozhodnutí od Ministerstva životního prostředí pro možnost čerpání přidělené dotace. Zahájení výstavby kanalizace se tím posouvá na začátek třetího čtvrtletí 2020.

Projekční kancelář, která zpracovává pro obec projektovou dokumentaci na inženýrské síti na připravovanou výstavbu RD Záhumenice-Příhon, podala žádost o vydání stavebního povolení. Před předáním jsou také inženýrské síti v lokalitě Panské, které obec musí na základě smluv uzavřených v květnu 2013 a dubnu 2014 odkoupit od firmy Ground Line s.r.o. za cenu 41 Kč/m².

Bohužel v souvislosti s ekonomickými opatřeními Covid-19 bude v rámci rozpočtového určení daní snížen roční příjem obce podle predikce Ministerstva financí o cca 3,1 mil. Kč a v důsledku kompenzačního bonusu o dalších cca 900 tisíc Kč (tj. přibližně částka, kterou jsme byli schopni z rozpočtu ušetřit). Realizace dalších investičních akcí bude značně omezena vzhledem k již rozběhnuté akci výstavby kanalizace a ČOV.

Jsmo rádi, že jsme ve zdraví přečkali uplynulé období. Ještě jednou chci poděkovat všem, kteří pomáhali.

František Petrásek, starosta

Hody byly, hody budou...

Zdá se, že i v době pandemie budou v Božeticích hody, tak jak se to zpívá v té písničce z titulku. Historie našich hodů je možno vystopovat až k roku 1777, kdy nalézáme první zmínku o hodech v Božeticích, a to díky události, která se stala v tomto roce. Před tímto datem se hody konaly v den zasvěcení patronce kostela. U nás to bylo na svátek sv. Anny, kdy se konala známá pouť do Božetic. V tuto neděli se také u nás konaly „hody“. Jinde se tomu říkalo „posvícení“ od posvěcení kostela. V tom roce se však na pastvině kolem kostela strhla velká bitka mezi chasou kobylskou a naší. Musela to být velká bitka, neboť naši zvoněním na zvon žádali okolní obce o pomoc. Na pomoc přijeli z Pavlovic. Bitka mezi božetickými a pavlovskými se společně obrátila proti pomoci z Pavlovic a jeden z Pavlovic vystřelil a zabil chasníka z Kobyly Jana Vykydala. Od té doby stojí u hřbitovni zdi smírčí deska, která byla součástí trestu tomu, kdo vystřelil. Tento letopočet však byl významný pro konání hodů v Božeticích. Církevní a světská moc tehdy rozhodla, že tato událost byla znesvěcením poutě, a tak „hody“ byly přesunuty o týden po pouť.

Již několikrát byly hody ohroženy. V novodobé historii to bylo v době „Protektorátu“, kdy byly hody zakázány, ale přesto se konaly utajeně v hliníku cihelny za dnešním hotelem. O tom mně vyprávěl muzikant Bohuš Kuchyňka, že na obec na udání přijelo gestapo, naložilo starostu Frolicha a jelo do cihelny. Gestapák nařídil muzikantům: „A teď budete hrát, dokud se nevrátíme.“ S velkým stra-

chem hudba hrála hodně dlouho, ale celou situaci zachránil starosta Frolich, který gestapáky vybavil náležitou výslužkou v podobě vína a potravin, a ti na hodovou zábavu zapomněli.

V době pandemie koronaviru bylo zrušeno několik tradičních akcí a začalo se uvažovat i o zrušení hodů, v důsledku rozvolňování se však začaly konat hody v okolí (Podivín). Po delším uvažování přistoupila naše chasa k rozhodnutí, že se hody konat budou. V pátek 10. 7. 2020 se v hospodě u Linhů sešlo 18 kluků a 6 děvčat k tradiční volbě stárků. Nastalo to v 18 hodin 45 minut, kdy si na židlu uprostřed chasy sedá první nový stárek Michal Kubík. Za mohutného „Živijó, živijó“ a viskání jde židle s novým stárkem nahoru. Přípitkem je volba uzavřena. Poté si na židlu sedá druhý nový stárek Michal Andrlík a volba se opakuje a také přípitkem je volba stvrzena. Naposled si na židli sedá nový sklepník Tomáš Mikulica a jde nahoru za pokřiku „Ať žije vysloužilý sklepník,“ neboť již sklepníkem byl. Podle informace od chasy jsou stárkami Iva Pazderková a Nela Kobzová. Sklepníci nemáme.

Václav Petrásek

Pozn. red. Stárci poté přehodnotili svou volbu a zvolili jiné pořadí párů:

1. stárek a stárka – Tomáš Mikulica a Hana Glozová
2. stárek a stárka – Michal Kubík a Iva Pazderková
3. stárek a stárka – Michal Andrlík a Nela Kobzová

Informace z jednání zastupitelstva obce Bořetice

Zastupitelstvo obce Bořetice na svém mimořádném X. veřejném zasedání konaném dne 11. 3. 2020:

- **schválilo přijetí dotace** ve výši 8 479 400 Kč od Jihomoravského kraje na akci „Výstavba kanalizace a ČOV v obci Bořetice“ a schválilo znění a podpis smlouvy o poskytnutí dotace,
- **schválilo podání žádosti o poskytnutí podpory** v rámci výzvy Ministerstva financí z podprogramu „Podpora výstavby, obnovy a provozování komunální infrastruktury“ na investiční akci „Obecní byty č.p. 488 – stavební úpravy, byt č. 4, 7 a 8“,
- **schválilo znění Smlouvy o poskytnutí dotace** pro rok 2020 z rozpočtu obce Bořetice ve výši 200 000 Kč mezi TJ Sokol Bořetice a obcí Bořetice.

Zastupitelstvo obce Bořetice na svém XI. veřejném konaném dne 28. 5. 2020:

- **schválilo Účetní závěrku** Obce Bořetice za rok 2019, včetně příloh,
- **schválilo Závěrečný účet** Obce Bořetice za rok 2019 vyjádřením souhlasu s celoročním hospodařením s výhradou,
- **schválilo zakoupení paketovacího lisu** na papír a plasty LSM V5 za cenu 109 900 Kč bez DPH od společnosti Waste Tec s. r. o.,
- **neschválilo poskytnutí podpory** z rozpočtu Obce Bořetice na provoz Linky bezpečí, z. s., ve výši 7 500 Kč.

Upozornění: jedná se o upravený výňatek z přijatých usnesení. Plnou verzi usnesení je možné nalézt na webu Bořetic www.boretice.cz, záložka Samospráva obce/Usnesení z jednání ZO, popř. na obecním úřadu Bořetice. Ve stejné záložce naleznete i Zápisy z jednání ZO.

Jiří Michna, místostarosta

Společenská kronika

Vítejte mezi námi:

březen:

Jeroným Jarec

duben:

Stella Saidová

květen:

Laura Kuchyňková

Jubilanti:

Jubilanti 70 let

červen:

Karel Řiháček

červenec:

Bohuslava Malinková

Vladimír Laššo

Vítězslav Sadílek

Jubilanti 75 let

červen:

Jan Zeman

Jubilanti 80 let

květen:

Anna Langerová

Jubilanti 85 let

červen:

Jan Kadlec

Přejeme všem hodně zdravíčka a osobní spokojenosti.

Z našeho středu navždy odešli:

květen:

Vítězslav Pazderka

Anežka Kuchyňková

Miroslav Strbačka

Děkujeme všem, kteří přispěli na vydávání Bořetických listů

Paní Jaroslava Žatecká, Praha za 500 Kč
 Paní Ludmila Buchtová, Bořetice za 200 Kč
 Pan Vladislav Bernat, Bořetice za 100 Kč
 Manželé Jiří a Libuše Buchtovi, Bořetice za 300 Kč
 Pan Milan Húdek, Bořetice za 1 000 Kč
 Paní Pavlína Šafránková, Janov za 1 000 Kč
 Paní Jaroslava Slámová, Bořetice za 500 Kč
 Paní Vlasta Čermínová, Ostrava za 500 Kč
 Paní Evženie Kadlecová, Bořetice za 500 Kč

Paní Marie Kočaříková, Bořetice za 250 Kč
 Manželé Bauerovi, Bořetice za 500 Kč
 Manželé Pavel a Kateřina Grůzovi, Břeclav za 300 Kč
 Rodina Vyhňáková, Bořetice za 500 Kč
 Pan Stanislav Grůza, Vrbice za 1 000 Kč
 Pan Josef Lubal, Břeclav za 500 Kč
 Pan Cyril Pazderka, Jihlava za 500 Kč

Všem ještě jednou děkujeme.

Medard se letos pochlapil

Jako kronikář musím sledovat počasí a měřit deště. V letošním roce se naplnila pranostika „Medardova kápě, čtyřicet dnů kape“. Na Medarda sice přišla jen malá přeháňka, ale zato hned druhý den začalo pršet a k dnešnímu dni 23. června napršelo 81 mm vody. Deště přišly vinařům do kvetení vinohradů, ale zdá se, že sprchnutí hroznů bude jen malé.

Deště však prospěly nejen vinohradům, ale všemu včetně trávy ve vinicích. Když jedu ze sklepa od Vínckova náměstí kolem „Tálečků“, obdivuji vzrůst brambor a na druhé straně chodníku družstevní obilí.

Urychleně se musí provádět ve vinicích zelené práce, aby bylo možno projet nebo projít s postřikovači. Nevýhodou je však bujný vzrůst trávy ve vinicích, která se bude muset po skončení stříkání posekat.

Pršelo však krásně „zahradnický“ a vše se vsakovalo. Dokonce ani v Trkmance voda moc nestoupala a na silnicích nebyla náplava. Jen dále stoupala voda v rybníku v trati Jezírko pod sklepy v Hliníkách tak, že se pomalu začíná vylévat z břehů.

Václav Petrásek, kronikář

Opatření obce v době korokrizy – shrnutí

Na začátku i v průběhu pandemie Covidu-19 se mě několik občanů dotazovalo, jaká konkrétní opatření dělala obec Bořetice pro zmírnění dopadů, proto se je v tomto článku pokusím krátce shrnout.

12. března byl nařízením Vlády ČR zaveden nouzový stav. Již den předtím, tj. 11. 3., byla zrušena na dobu neurčitou výuka mj. na základních školách. Mateřské školy naopak plošně uzavřeny nebyly, záleželo na konkrétním zřizovateli, nicméně po důkladném zvážení a po dohodě s paní ředitelkou se zřizovatel MŠ (rada obce) rozhodl uzavřít naši MŠ vč. školní jídelny od pondělí 16. 3. S tím souvisela také nutnost zajištění možnosti náhradního stravování pro cizí strávníky.

Dalším logickým krokem bylo zrušení či odložení všech kulturních a jiných událostí, které pořádala či spolupořádala obec. Neuskutečnily se tak akce Uklidme Bořetice, Pálení čarodějnic, Žehnáni nové hasičské zbrojnice nebo Den dětí. V souvislosti se zavedením vládních opatření musel omezit provoz obecní úřad či sběrný dvůr, došlo také k přerušování provozu obecní knihovny.

Obec Bořetice se také od začátku snažila prostřednictvím všech dostupných kanálů své občany informovat. Aktuální data a opatření byla zveřejňována na Facebooku, webu obce, prostřednictvím rozhlasu. Mysleli jsme i na naše seniory, kterým hasiči roznesli informační leták, kde bylo mj. uvedeno, jak se chovat či jak si správně mýt a dezinfikovat ruce.

Co se týče ochranných pomůcek, na počátku nouzového stavu naše obec samozřejmě neměla vůbec nic, ale i v této fázi jsme se snažili být alespoň prostředníkem, resp. zprostředkovatelem pomoci. V naší obci fungovalo spousta šikovných šiček roušek, takže jsme na sóle zřídili místo, kde bylo možné roušky dodávat, resp. odebírat,

koordinace pomoci probíhala i prostřednictvím Facebooku. Naši hasiči sehnali a částečně i uhradili 10 litrů dezinfekce, která byla distribuována prioritně seniorům. Později se obci podařilo ve spolupráci s Mikroregionem Hustopečsko zakoupit 100 litrů dezinfekce, takže mohly být malým množstvím sanovány všechny bořetické domácnosti. 5l kanystr s dezinfekcí zdarma obdržely i obchody s potravinami, škola a bořetická farnost.

Obec Bořetice také přispěla částkou 18 000 Kč na nákup materiálu potřebného pro šití bavlněných roušek a 3D tisk ochranných štítů nejen pro naši paní doktorku či naše hasiče, ale pro všechny, kdo je potřebovali (lékaři, sestry, zdravotníci z okolních nemocnic, soukromých praxí, zubaři, pracovníci sociálních služeb, charit atd. – více informací je na FB skupině „Kyjovsko, Breclavsko a Hodonínsko-bojujeme proti koronaviru“).

Reportáž o koronaviru nejen z pohledu obce, ale i z pohledu vlnaře či farnosti si můžete prohlédnout na našem Youtube kanálu Bořetický zpravodaj.

Ještě jednou děkuji všem, kteří se jakkoli podíleli na pomoci svým bližním a doufám, že to nejhorší již máme za sebou.

Krásné léto a hezkou dovolenou Vám přeje

Jiří Michna, místostarosta obce

Reportáž „Doba koronavirová v Bořeticích“ naleznete na YouTube kanálu Bořetický zpravodaj.

Sledujte

YouTube kanál Bořetický zpravodaj

Z redakční pošty

Vážená redakční rado,

mockrát děkuji za zaslání Bořetických listů, to je pro mě vždycky velký svátek. Prolistuji si je a po večerech poctivě celé přečtu. Tentokrát jsem ale byla nemile překvapena u odstavce, kolik kdo přispěl finančně na vydávání. Nemohu pochopit, že já tam mám uvedenou tak nízkou částku. Bylo mi z toho smutno. S láskou jsem poslala svůj dárek do své milované rodné dědiny, kde jsem prožila své dětství a mládí. Ráda na tyto časy vzpomínám. Už tam jezdím málo, roky přibývají, sil ubývá.

Bořetice jsou čím dál hezčí. Pozdravuji pana starostu, jsme spolu do rodiny, jeho otec byl můj bratranec. Často uvádíte i stařečka Jakuba Petráska, to byla opravdu osobnost.

Přeji všechno dobré
Emilie Drápalová.

Omluva: Redakční rada se tímto paní Drápalové omlouvá. Správná částka, která měla být uvedena v Bořetických listech č. 1/2020, je 500 Kč.

Petrásek František, starosta

Zpráva o činnosti obecní knihovny

Z důvodu koronaviru byla naše knihovna v měsíci březnu a dubnu pro veřejnost uzavřena. Rekonstrukce se bohužel konat nebude, všechny dotace byly zrušeny, snad se jich dočkáme příští rok. V těch měsících jsem uklízela, zařazovala do systému a obalovala nové knihy.

Po znovuootevření knihovny v květnu se musí dodržovat bezpečnostní nařízení vlády. Dezinfekce rukou a uložení vrácených knih do karantény na 3 dny.

V uzavřených prostorech knihovny je zatím nutné nosit roušku. Snad tento stav brzy skončí.

Knihy z Výměnného fondu pojedeme vrátit do Břeclavi v době prázdnin nebo po prázdninách v září, jak situace dovolí.

Knihovna je otevřena jako obvykle, připomínám: pondělí a úterý od 9.00 do 11.30, ve středu odpoledne od 15.00 do 18.00 hod a pátek od 16.00 do 18.00. Prosím tímto čtenáře, kteří mají delší dobu půjčeny knihy, aby je přišli vrátit.

Informace o knihovně můžete najít na internetových stránkách knihovny: www.knihovnaboretice.webk.cz.

Na vaši návštěvu se těší knihovnice Lenka Grúzová

Oznámení o zrušení pobočky Komerční banky, a.s., ve Velkých Pavlovicích

Komerční banka, a.s., oznamuje, že s platností od 31. srpna 2020 ukončí provoz pobočky ve Velkých Pavlovicích.

Pro uzavření obchodního místa neztratí zákazníci pobočky ve Velkých Pavlovicích možnost realizovat hotovostní operace, protože

v místě bude nadále k dispozici bankomat umožňující i vklady, a to v nepřerušném režimu.

Pro obchodníky má KB připravený program akceptace platebních karet, včetně bezplatného poskytnutí terminálu.

Česká spořitelna ve Velkých Pavlovicích nahradí přepážkovou pokladnu bankomatem

Velké Pavlovice se od začátku července připojí k rychle rostoucí skupině měst a obcí, ve kterých obyvatelé vybírají hotovost již prostřednictvím bankomatu.

Stane se tak poté co **Česká spořitelna od 1. července 2020 zruší pokladnu ve své pobočce ve Velkých Pavlovicích**. Otevírací doba pobočky i rozsah péče o klienty ve všech ostatních oblastech zůstanou nezměněny. Zaměstnanci v pobočce budou v případě potřeby připraveni poradit klientům, jak lze bankomat využívat.

Kromě možnosti provádět výběry hotovosti nepřetržitě 24 hodin denně, včetně víkendů, umožňují spořitelní bankomaty uskutečňovat také například rychlé převody peněz, které se připsou na účet příjemce v tuzemské bance do několika vteřin. Česká spořitelna je první bankou na domácím trhu, která rychlé platby skrze své bankomaty nabízí.

V případě, že klienti i tak budou potřebovat využít pokladní přepážku s obsluhou, veškeré vklady i výběry peněz, včetně vkladních knížek, budou moci vyřizovat v **Břeclavi (J. Palacha 2925), kde je pobočka České spořitelny s klasickou pokladnou**.

Služby v pobočce Ve Velkých Pavlovicích se zaměří zejména na poskytování finančního poradenství a správu financí klientů. Přehled nad rodinnými rozpočty a jejich správou mají klienti České spořitelny nepřetržitě také díky modernímu internetovému a mobilnímu bankovníctví George, které spořitelna klientům nabízí a které je mezi svými uživateli stále populárnější. Kromě možnosti provádět platby, investovat, či spravovat svůj penzijní účet George dokáže analyzovat i příjmy a výdaje a umožňuje tak domácnostem optimalizovat jejich hospodaření.

Krátce z obce

Nové pumptrackové hřiště

Pumptrackové hřiště za Jedličkovým je otevřeno.

Nové reportáže

YouTube kanál Bořetický zpravodaj má nové videoreportáže: <https://www.bořetice.cz/videozaznamy>

- Bořetické části soupeřily O pohár starosty
- Předškoláci prošli pasováním do první třídy
- Doba koronavirová v Bořeticích
- Bořetice vítaly své nejmenší občánky

Z tisku

V páteční příloze Lidových novin vyšel obsáhlý článek o bořetické kavárně Dvorek „Na moravském dvorku“ (<https://www.asz.cz/cs/zpravy-z-tisku/venkov-agroturistika/na-moravskem-dvorku.html>)

Naše dobrošičky

Obec oceňuje nezištnou pomoc našich občanek, které šly pro ostatní roušky. V nejbližší době obdrží jako malé poděkování dárkové poukazy. Ještě jednou děkujeme.

Budou volby

Volby do krajských zastupitelstev České republiky 2020 jsou plánovány na 2. a 3. října 2020. Budou voleni krajszí zastupitelé ve 13 krajích.

Máme instagram

Instagramový kanál obce naleznete pod názvem obecbořetice - přidejte se.

Obec získala dotaci

Podařilo se získání dotace od Ministerstva financí ve výši cca 950 tis. Kč na opravu tří obecních bytů (nad školkou).

Kulturní komise obce Bořetice a mužský soubor Svodničan srdečně zvou na tradiční

Předhodovní zpívání,

které se uskuteční
v sobotu 1. srpna 2020 od 20 hodin

na sóle u kulturního domu.

Vystoupí mužské pěvecké soubory
Paniháj z Moravan a Svodničan z Bořetic.

O hudební doprovod se postará
cimbálová muzika Mláď z Čejče.

Přijďte si odpočinout při skleničce vína
a pěkné písničky od předhodovního shonu.

Občerstvení zajištěno.

Zveme vás na následující akce:

Svatovavřínecké noční otevřené sklepy

sobota 8. srpna od 17 hod

Zábavné odpoledne pro děti k přivítání nového školního roku

sobota 5. září od 15 hod

Bazárek s hadříky V

sobota 19. září od 8 do 12 hod

Podzimní a zimní bazárek dětského oblečení

sobota 26. září od 8 do 12 hod

20. ročník běhu a bořetickým burčákem a běh Bořeticemi

sobota 10. října od 14 hod

Lampiónový průvod

pátek 6. listopadu od 17 hod

Putování za mladým vínem

sobota 7. listopadu od 11 hod

Setkání se seniory

neděle 29. listopadu od 15 hod

Vánoční jarmark na sóle

sobota 5. prosince od 12 hod

Sv. Mikuláš v kostele

neděle 6. prosince od 15 hod

Žehnání mladého vína

pátek 18. prosince od 16 hod

Adventní koncert

neděle 20. prosince od 17 hod

Aktuální data a časy zahájení budou vždy vyvěšeny na webových a facebookových stránkách obce.

Terralóna u hotelu Kraví hora

Kulinářské okénko

Malinové kynuté koláčky s drobenkou

Suroviny

250 g hladké mouky, 50 g polohrubé mouky, 25 g moučkového cukru, 1/2 lžičky soli, 1/2 kostky čerstvého droždí, 150 ml vlažného mléka, 80 ml oleje, 1 žloutek, vejce na potření, čerstvé maliny nebo jiné ovoce dle libosti

Drobenka

4 lžice moučkového cukru, 4 lžice polohrubé mouky, 30 g změkklého másla, 1 lžička prášku do pečiva, Vše jen v misce důkladně „užmouláme“.

Postup

Těsto zaděláme, rozdělíme na 12 dílů a necháme 10 minut odpočívat pod igelitem. Poté každý díl jednotlivě roztlačíme dlaní, uložíme na plech s pečicím papírem, do středu vložíme ovoce, okraje potřeme rozšlehaným vejcem, celé posypeme drobenkou a necháme pod igelitem asi 30 minut kynout. Pečeme zhruba 30 minut na 170 stupňů.

Koule z mletého masa plněné nivou a vejcem, pečené v rajčatové omáčce

Suroviny

Masové koule

500 g mletého masa mix
1 červená cibule nakrájená najemno, dle chuti sůl, pepř,
3 stroužky česneku, 2 lžice nasekaných bylinek, 2 lžice jemné strouhanky

Náplň

2 vejce uvařená natvrdo, 50 g nivy

Omáčka

3 cibule 1 mrkev, 1 paprika, 4 stroužky česneku nakrájeného na plátky, 1 plechovka rajčat, 100 g protlaku, 1–2 lžice nasekané bazalky a libečku, trocha oleje podle chuti, popř. cukr na přislazení omáčky.

Postup

Na oleji orestujeme na kolečka nakrájenou cibuli a na plátky nakrájený česnek. Přidáme nakrájenou mrkev a papriku, chvíli restujeme, přidáme protlak, rajčata z plechovky, nasekaný libeček a bazalku, sůl a pepř. Promícháme a vlijeme do zapékací misky nebo malého pekáčku. Pokud je omáčka kyselejší, můžeme přidat trochu cukru.

Mleté maso v míse smícháme s bylinkami, drceným česnekem, na jemno nakrájenou cibulí, nasekanými bylinkami, solí a pepřem. Přidáme trochu strouhanky a propracujeme. Hmotu rozdělíme na dva díly a uděláme z nich placky. Na každou dáme kousky nivy a položíme uvařené vajíčko. Dobře zabalíme a několikrát si přehodíme každou kouli z ruky do ruky, aby z masa vyšel vzduch a lépe se spojilo. Koule dáme do omáčky a potřeme je olejem, vložíme do trouby a upečeme při 190 stupních asi 30 minut. Podáváme s bramborem.

Rubriku připravila Lenka Grúzová

Kráska, která pomohla dobré věci

„Středa, 29. dubna 2020 – Po půl druhé odpoledne naboural na dálnici D2 kamion do dodávky s vozíkem. Nehoda se stala na 57. kilometru ve směru ze Slovenska na Brno. Po nehodě zůstal zaklíněný muž, kterého jsme vyprošťovali pomocí hydraulického nářadí. Lékař záchranné služby však konstatoval smrt. Následně jsme spolupracovali s Policií ČR při dokumentování nehody. V 18.20 hodin jsme zásah ukončili a odjeli na základnu. Po celou dobu zásahu byla dálnice na Brno neprůjezdná. Na místě zůstávají policisté a odtahová služba.“

Stručný text, který lze nalézt na webových stránkách Hasičského záchranného sboru ČR. Informuje o tragické nehodě, která stála

život mladíka z nedalekého Kobylí. Mladíka, který byl nejen otcem dvou malých dětí, ale také dlouhodobým členem kobylského Sboru dobrovolných hasičů. Byl tedy jedním z bratrů v naší velké hasičské rodině. Obec Kobylí na základě této události zřídila transparentní účet, na který mohou dárci stále přispět libovolnou částkou, a podpořit tak pozůstalou rodinu. My z SDH Bořetice jsme se rozhodli, kromě zaslání částky na tento účet, oslovit širší veřejnost také dražbou originálně malovaných roušek od jedné z našich hasiček.

Aukce se týkala černé a bílé roušky s hasičským znakem a pomněnkami. Výtěžek dražby vynesl neskutečných 15 tisíc korun, které v pořádku dorazily na účet, a pomohly tak přehoupnout výši účtu přes 600 tisíc korun.

Velké díky patří pánům Radoslavu Matějkovi a Tomáši Vrbovi ze slovenské Skalice, kteří se do dražby zapojili, a podpořili tak pozůstalou rodinu.

Ještě větší díky patří talentované Marii Zemánkové, která tuto aukci vymyslela a sama se ujala výroby a malby těchto roušek.

Klára Vyhňáková, SDH Bořetice

P.S: Lidé mohou také přispět pozůstalé rodině mladíka na transparentní účet číslo 2701806663/2010.

Letní tábor Kdousov ve znamení příšerek a rytířů

Letošní přípravy na tábor byly hodně komplikované kvůli koronaviru, ale nakonec se vše povedlo a my jsme mohli v sobotu 4. 7. vyrazit na tábor.

První týden jsme si hráli na Příšerky s.r.o. a měli jsme jednu velkou novinku. Děti se tentokrát rozdělily do pěti týmů: Blue Monsters, Kaččina káčátka, Příšeráci, Ohniváci a Růžoví vetřelci. Stihlo se vše, co jsme si naplánovali, od her do celotáborové hry po stezku odvahy, rýžování zlata, pěší výlet po okolí a „Kdousov má talent“. V pátek jsme se pořádně vytancovali na diskotéce a najednou byla sobota a jelo se domů. Pro nás vedoucí to však nekončilo.

Přijelo nám hodně nových dětí a jelo se nanovo, ale tentokrát jako Rytíři kulatého stolu. Vyráběli jsme vlajky a erby, děti si vymyslely jména týmů: Modří válečníci z Vlachovic, Rudí bojovníci,

Zlatí válečníci, Rytíři růžového stolu a Mečáci, a uvedli jsme je do týdenního děje tábora. Na rozdíl od 1. turnusu, děti 2. turnusu měly Masterchefa. Samozřejmě byl i táborák, který si děti moc užily, vystrašili jsme je na stezce odvahy, zjistili jsme, zda má Kdousov talent, a úspěšný týden jsme zakončili, stejně jako na 1. turnusu, diskotékou. V sobotu ráno jsme se probudili, zabalili si věci, nasedli do autobusu, a s úsměvem na tváři a slzami v očích se rozloučili s letním táborem Kdousov 2020. Těšíme se na příští rok.

Za vedoucí tábora Katka Folerová

O Alaadinově farmě

Lenka Kugler a Alaadin Ibo v Bořeticích na ulici k Vrbici čp. 292 otevřeli Alaadinovu farmu, kde můžete nakoupit čerstvou sezónní organicky pěstovanou zeleninu, domácí marmelády, zavařeniny, a především elixír zdraví, kvašenou zeleninu pod názvem „Alaadinovy nakládačky“, jejíž recepturu přivezli až z daleké Sýrie a která má blahodárné účinky na lidský organismus díky vysokému obsahu vitamínu C a probiotickým kulturám, které pomáhají správnému trávení a posilují imunitu.

Alaadinova farma ale vznikla především za účelem inspirace uživatelů nové sociální sítě o jídle MyCookAround www.mycookaround.app, která spustila svůj start tady v Bořeticích a do konce roku se chystá pokrýt celou Českou republiku. MyCookAround je jedna z prvních sociálních sítí vyvinutá na unikátní technologii progresivní webové aplikace a Lenka s Alaadinem ji vyvíjeli společně s programátory po celém světě. Hlavním poselstvím sociální sítě je „jídlo od lidí pro lidi“.

Na MyCookAround teď můžete prodávat cokoli, co doma vypěstujete, uvaříte nebo vyrobíte, a vaši nabídku uvidí lidé ze sousedství díky unikátnímu lokalizačnímu systému. Hosté, jak se na platformě nazývají spotřebitelé, si sami nastaví vzdálenost, pro kterou jsou ochotni si pro nabídku přijet.

Potřebujete koupit vajíčka? Jednoduše je zadáte do vyhledávače a zobrazí se vám, kdo ze sousedů je právě prodává. Bořetice očekávají nápor letních a podzimních turistů, proto je MyCookAround jedinečná šance pro místní si přivydělat prodejem domácích jídel a produktů, jako například marmelád, nebo přebyteků z vašich humen. Ať jste firma, malý živnostník nebo veliké vinařství, můžete na MyCookAround

dávat své nabídky a lidé nacházející se ve vašem okolí je uvidí a přes aplikaci jednoduše objednájí.

„Věděli jsme, že pro mnohé lidi, kteří mají domácí sýry, marmelády, sirupy a podobné věci, je velmi nákladné si zaplatit e-shop nebo nastavit správně reklamu na sociálních sítích. Mají skvělé domácí produkty, a nemají je jak dostat ke konečnému zákazníkovi, proto jsme jim to chtěli usnadnit“, říká Alaadin.

Další důvod pro vytvoření takové sociální sítě byl ten, že Lenku štválo, že v českých supermarketech jsou meruňky z Turecka v době, kdy je jižní Morava plná meruněk. „Čeští pěstitelé a farmáři nemají prostředky na to, aby mohli být zalistováni na pultech supermarketů, a my jsme jim vytvořili on-line prodejní kanál. Tím pádem nepotřebují webovky a marketing a svoje nabídky můžou nahrávat rovnou do aplikace a prodávat je spotřebitelům napřímo.“

MyCookAround a Alaadinova farma se utkaly v evropské soutěži o nejlepší zemědělsko-potravinářský počin roku EIT Food Innovation Prize a v kategorii hlasování publika byli druzí.

Lenka Kugler a Alaadin Ibo

SAMI SOBĚ

O velikonočním hrkání

V době o Velikonocích, kdy zvony odletí do Říma, je na Slovácku na Podluží i jinde nahrazuje parta dětí s řehačkami.

V Bořeticích to tak však od nepaměti nebylo. Prohledal jsem svůj archiv a podle inventářů, kterými se předával majetek církve na nového kněze, byla již před rokem 1895 pořízena velká „hrkačka na věži“. Když umlkly zvony, byla tato řehačka postavena do okna věže a ministranti jí hrkali v poledne, na „klekání“ a před pobožnostmi.

Před několika lety jedna naše občanka zavedla novou tradici, dala dohromady partu dětí a hrkala po obci jako na Slovácku. O letošních Velikonocích však vlivem karantény z epidemie koronaviru však i hrkání po obcích bylo jako jiné opatření zakázáno. Vzpomněl jsem si na svá ministrantská léta na konci 40. let minulého století, kdy jsem chodil na věž zvonit a o Velikonocích hrkat. Napadlo mne, zda ještě je na věži ta „hrkačka“, uváděná v inventářích kostela. Dotázal jsem se na to katechetky Marie Kuchyňkové. Ta řekla, že se na to poptá starších občanů.

Poté podala informaci, že se o ní nic neví a že snad byla odvezena k opravě, ale že se půjde na věž podívat, zda tam ještě náhodou není, neboť tam bylo již několikrát uklíženo. Zakrátko přinesla klíče od věže s informací, že tam je. Na Bílou sobotu jsem se před polednem vydal s fotografem R. Stohanzlem na věž a hrkačka tam skutečně byla, plně funkční a více než 125 let stará. Počkali jsme na poledne a po 70 letech jsem si zopakoval polední velikonoční „hrkání“.

Václav Petrásek, kronikář

Autor R. Stohanzl, duben 2020

Blahopřání našemu panu starostovi

Dne 1. června oslavil životní jubileum pan František Petrásek.

I když je rodákem z Vrbsice, do Bořetic se vždy rád vracel ke své babičce. Cesta životem ho vedla z Vrbsice přes Hodonín, studium v Liptovském Mikuláši a Novém Městě nad Váhom a výkon služby v západních Čechách. Zpět do Bořetic se vrátil v červnu roku 1990. Oslava 60. narozenin bohužel neproběhla kvůli koronavirovým opatřením tak, jak bylo plánováno.

Do dalších let mu přejeme pevně zdraví, hodně sil a osobní spokojenosti.

A redakční rada se k tomuto krásnému přání ráda přidává.

Splašené koně – hrdinní zachránci

V letošním roce v Bořetických listech je zveřejněn kritický pohled na moje vidění splašených koní při cestě kněžny Marie Antonie do Bořetic buďto na svěcení kostela, nebo varhan. Vzhledem k tomu, že BL je zpravodaj pro místní občany, do kterého mohou obyvatelé této obce přispívat, nebudu to rozvádět, ale mám pár připomínek k události splašených koní paní kněžny.

Tato událost se tak, jak je popsána v knize o Bořeticích a z části i v BL, není vyjádřena úplně přesně. Chybí tam pohled na zvířata (koně), která byla zapřažena do kočáru, v němž paní kněžna cestovala. O těchto zvířatech je zmínka jen tolik, že splašená běžela přes Dědinu. Dva stateční místní šohajové je vychrstnutím vody zklidnili a zastavili. Pokud je aspoň trochu známo, tak splašené koně jsou kočím neovladatelné. Podle údajů v knize měli přijet po cestě z Vrbice. Dalo by se dohadovat, proč se koně splášili. Když se tak stalo, kočí nedokázal tyto koně nikterak ovládat. Jisté je, že po pár metrech, když koně enormně zvýšili rychlost, že lehký kočár by už po hrbolaté cestě poskakoval. V krátkém úseku by ztratil stabilitu, co by bylo dál, není třeba vypisovat. Pokud by opravdu splašení koni běželi po Dědině, je málo pravděpodobné, že by i stateční mládenci se proti nim postavili, poněvadž koně se pohybovali z jedné strany na druhou. Celá tato událost je podávána v knize o Bořeticích různě, avšak neúplně. Z pohledu zootechnika, který o chování zvířat něco ví, si nelze představit, že by se koně v tomto stavu dali dvěma putýnkami zastavit.

Proto mám názor, že událost proběhla docela jinak a chování zvířat není v knize nikterak popsáno. Jisté je, že kněžna Anna Antonie do Bořetic jela, kterou cestu si zvolila, se těžko dnes můžeme domnívat. Jisté však je, že pokud by jela cestou z Čejkovic přes Vrbici do Bořetic a koně se jí splášili, tak by určitě u studny Dolnice neseďela v kočáře a neděkovala statečným zachráncům.

Několikrát jsem přečetl rodinnou kroniku mého stařečka Jakuba, kde však o této příhodě není žádná zmínka. On pocházel ze šumberákovské rodiny a určitě by se o tom v tomto rodu mluvilo. V jeho kronice jsou uvedeny některé podobné případy. Při podrobnějším prohledání se zjistí, že všechno mohlo být jinak nebo se to vůbec neudálo.

Chtěl bych uzavřít tento případ. Nechci polemizovat s mým dávným přítelem, se kterým jsem přitůkal mnohou skleničku. Nechci a nebudu již nikdy do BL ničím přispívat.

Trochu se mě dotkla rada, že bych si mohl zajet do zámku v Čechách pod Kosířem nebo navštívit v Olomouci Vědeckou knihovnu. V čase, kdy jsem byl v zaměstnání, mně nezbyvalo mnoho volna, abych se věnoval podrobnému studiu. V doprovodném hodnocení z Bořetic jsem měl vyznačeno „sloužil u PTP, jeho rodiče nechodí k volbám a mají výhrady vůči socialismu“. Vzhledem k tomuto posudku jsem musel vykonávat svoji pracovní povinnost tak, aby po stránce odborné mně nebylo možno nic vytýkat.

Nikdy jsem o takovéto připomínce nikomu nezmiňoval, mohlo by se zdát, že se chci vychloubat. Do Vědecké knihovny jsem občas chodil. V letech 1979 až 1989 jsem dostal příležitost přepravovat knihy z jiné knihovny. To je zakázaný samizdatový tisk. Nechci ze sebe dělat hrdinu, popravdě řečeno při prvním převozu mně bylo všelijak. Knihy jsem přečetl (bylo jich asi 40) a dál pouštěl mezi zájemce. Značná část putovala k profesorům na univerzitu a v další cestě do fakultní nemocnice k lékařům. To doporučení o možné návštěvě se mě tak trochu dotklo, proto jsem si tuto poznámku dovolil připsat.

V „historkách pro zasmání“ bych chtěl uvést, proč pro zasmání. V knize Bořetice v proměnách času v kapitole, kde je kněžnina cesta popisována, setkáme se opravdu se dvěma úsměvnými příhodami. Na těchto stránkách je uvedeno, že v panském dvoře bylo chováno, v jednom případě 500 ovcí, v druhém 1 000 ovcí. Když v roce 1762 František Štěpán, manžel Marie Terezie, koupil hodonínské panství, rozhodl, že v bořetickém dvoře bude ustájeno 200 ovcí Merinek. Tato zvířata produkovala velmi jemnou vlnu, po které byla velká poptávka. Když nabídku postavit stáje pro tato zvířata, prvně asi projektant hledal vhodný zdroj vody pro zajištění. Určitě v některé části dvora nějaká studna byla, ovšem potřeba vody pro toto množství zvířat byla enormní. Bylo mu asi navrženo vyměřit si možnost přívodu ze studánky v Trkmanskách. Samospádu asi by bylo dosaženo, proto nechal vodovodní řad zbudovat. Jen pro informaci, když vezmeme spotřebu vody ustájených zvířat, bylo potřeba pro ovečky 1 500 l vody, případně dvojnásobek. Byla otázka, jestli by ten zdroj tuto vodu mohl nabídnout a jak pracně by bylo ji čerpat a zvířata napájet. Tato čísla 500–1 000 určitě nebyla reálná a v nějakém záznamu mylně uvedena. To je problém, pokud se historie píše pozpátku a nevezme se v úvahu zootechnické zabezpečení.

BL nejsou vědecká knihovna, pokud se objeví možná i ne přesně formovaná událost, není dobré publikovat vzájemného hodnocení. Můj názor říká, že případ příjezdu kněžny do obce se udal zcela jinak. Dodatkem ještě je, že Jurasové v tomto období vůbec nebyli gruntovníky. Když v dubnu 1751 křtili manželé Dorota a Matyas Jurasovi dítě, v matrice uvedeno, že Matyas je „ineman“. Až v roce 1791 se objevuje na gruntě č. 20. V knize Tereziánský katastr z roku 1751 není žádný Šumberák uveden jako gruntovník. Mohlo by dojít k přepsání jména z Šumperák. Však takhle by jeden z hrdinů zcela určitě chyběl.

Stanislav Pazderka

Vážená redakce, pravidelně od vás dostávám vaše listy. Jsem tomu rád a se zájmem si je přečtu. vč. básní O. Damborského nebo prezidenta Kravihorské republiky. Stále vzpomínám, když jsme zřizovali konzulát na Vinohradech v Brně. Tentokrát vám zasílám malou vzpomínku na mládí, které dnes již asi nikdo takto nemůže prožít. Díky za vše. S pozdravem J. Kux

Bramborový kamarád

Asi první vzpomínku v životě, kterou si pamatuji, mám z doby, kdy mi bylo snad tři a půl roku. Byl jsem u dědy na vesnici v létě a na prázdninách, zde spolu se mnou byli bratranec starší o šest let a sestřenice o tři roky. Oba byli z města. Aby děcka nedělala alotrie, musela v hospodářství taky drobnými pracemi pomáhat. To už asi dnes není ani na vesnici.

Pro neznalé – v hospodářství o několika hektarech byly uskladněny ve sklepě brambory. Ty v létě vykazovaly velkou klíčivost, avšak ještě byly důležité pro krmení hospodářských zvířat. Náš úkol spočíval v obírání brambor, tzn. klíčky různých délek se musely oddělit od brambory, aby se pak mohly dát do kotle uvařit ke krmení třeba prasátek. Jinak by již nebyly použitelné. Práce to byla špinavá a měšťači mi z tmavého a nehostinného sklepa utekli s tím, že to musím dodělat. Báł jsem se tam sám, brečel jsem a špinavými prstíky si utíral slzičky strachu. A náhle ke mně přišel Rek. Lovecký pes mého táty. Olizoval mi tváře a nepochybně mi rozuměl. Když jsem ho objal kolem krku, popocházel ven, a tak jsme přišli až k jeho příbytku na dvoře. Hlavou do mne strkal, až jsem byl v jeho boudě. Lehl si do jejího vchodu, takže mne namáčknutého na zadní stěně příbytku zcela zakryl. Uklidnil jsem se, protože on mne, lidské škrvně zachránil před jejich zradou. Netrvalo dlouho a usnul jsem.

Na dvoře se mezi tím děly věci! Rodiče mne hledali, bratranec i se sestřenicí lhali, že mne neviděli. Zatloukali, jak mohli. Do věci vstoupil můj táta. Všichni dospělí mne hledali, volali, máma plakala, děda klel na nevychovance z města, protože neuhlídali špunta, a dokonce ani nedodělali ty brambory.

Rek však ležel v boudě a po očku ten mumraj pozoroval. Stařenka mne volala, máma běžela i k nedalekému rybníku, jestli tam nejsem schovaný atd. No ten mumraj jistě stál zato. Na dvoře stála i velká betonová káď, do které tekla ze střechy voda, i tu zkontrolovali, jestli tam nejsem. Někdo ji dokonce vypustil, jestli jsem se v ní neutopil. Celý dům, stodoly, chlívy, plevník, kurník i holubník na hambáčkách, sklepy, i včelín v humně byl taky prohledán, a já nikde. Vystrašený táta se rozeběhl k rybníku, že ho nechá vypustit. Vždyť jsem byl jeho první potomek hrdého jména i příjmení... a zavolal na Reka, ten nerad vyšel z boudy a já ...vypadl na dvůr! Ospalý jsem nechápal, co se děje.

Rek mi olizoval tvářičky a máma plakala radostí, že žiji. Zavolat tátu zpět nebylo složité. Dva provinilci se rychle schovali. Dobře věděli, co mi provedli, a já je nešetřil. Všechno jsem řekl o té žábě, co na mne z kupy brambor ve sklepě vyskočila, o pavoucích i o tom velkém fialovém broukovi, na kterého jsem v šeru a v hromadě sáhl. Ostatně všechno bylo vidět na mém oděvu včetně otisků od shnilých brambor, když mně Rek táhl ze sklepa ven na dvůr plný běžících drůbeže... a slunce. Když jsem uviděl tátu, báł jsem se, že dostanu nářez, ale když se dozvěděl od mámy, jak to bylo, objal mne i Reka a bylo nám moc dobře!

Děda seděl na špalku pod moruší a usmíval se. A ti dva museli tu práci ve sklepě dodělat a další den pokračovat až do konce krechtu. A pes Rek? To byl můj ochránce a nejlepší prázdninový kamarád!

Jan (Kux) Bořický

Letní nálada

Oldřich Damborský (1998)

Zavlnily se zlaté vlasy pšenice,
mezi nimi věneček vlčích máků,
čeho si na tobě cením nejvíce,
jsou černomodré perutě ptáků.

Ty perutě úžasu létají k výšinám,
třebaže pod tebou kalná řeka snů,
neunikneme ani hlubokým roklinám,
však v sobě duhu zářivých dnů.

Vrabci cvrlikají v zelené túji,
bílé mráčky se třepetají v modru,
říkám, že s tebou ničeho nelitují,
bosou nohou dráždím Život, kobru.

Studentské prázdniny

Oldřich Damborský (2007)

Stíhačka na modrém nebi rozděluje
bílým řezem modrojasno na půlky,
žlutý koláč slunce si bezstarostně pluje
a holky v plavkách si dávají té dobrůtky.

Je čas prázdnin a hrátek na koupališti,
skokanské prkno se pokaždé zachvěje,
radost z každého pohybu náhle prýští,
škola je daleko jako italské Pompeje.

Zmrzlina se roztéká, sotva si ji koupíš,
sýrové langoše jsou jako kola od vozu,
kradmými pohledy křivky dívek loupiš
a na klavíru léta jen tisíc bílých úhozů...

Jak jsme po válce začali skautovat

V minulém čísle Bořetických listů jsme si připomínali 75. výročí osvobození našeho státu, Československé republiky, z šestiletého područí nacistického Německa. Jsou ovšem i jiná, třeba méně významná, ale přesto radostná jubilea. Jedno bych rád připomněl v těchto řádcích. Válka skončila pro nás Bořetičany 15. dubna 1945. Bylo mi čtrnáct, chodil jsem už do tercie, tedy do třetího ročníku hodonínského reálného gymnázia. Puberta mnou lomcovala, ale naštěstí jsem objevil nový, skvělý objekt svého zájmu: skauting.

Nedlouho po návratu do vybombardovaného Hodonína jsem se skamarádil s Jirkou Bergrem, svým spolužákem z Kobylí, s nímž jsem před půlrokem přežil strašný letecký nálet na zmíněné město přímo v epicentru bombardování. Jirka byl tehdy velmi deprimovaný – jeho otec Karel, učitel na kobylské škole, při osvobozování té sousední obce, jehož se aktivně zúčastnil, zemřel. Byl to přesvědčený skaut, předválečný vedoucí junáckého oddílu. (Ta organizace byla ovšem za války nacisty zakázána.) A právě tato okolnost mě v těch jarních měsících prvního poválečného roku velice zaujala, ba přímo fascinovala. Jirka zdědil po svém otci řadu skautských publikací a několik mně jich ochotně zapůjčil. Tak se mi pootevřely dveře do světa skautingu. Byl jsem od obecné školy horlivý čtenář, a proto mi rychlá četba knih jako *Hoši od Bobří řeky* a *Devadesátka pokračuje* od Jaroslava Foglara nečinila žádné potíže. Z hodonínské okresní knihovny jsem pak půjčoval *Základy junáctví* od A. B. Svojsíka, *Táborový deník* od Jiřího Wolкера a další užitečné publikace.

Na skautingu mě zaujalo všechno: romantika, vztah k přírodě, vlastenečství. V malé brožůře, *Junácké stezce*, jsem mohl přečíst hned na předsádce: *Junácké heslo: Buď připraven! Junácký zákon: 1. Junák je pravdomluvný /.../ 4. Junák je přítelem všech lidí dobré vůle a bratrem každého junáka /.../ 6. Junák je ochráncem přírody a cenných výtvarů lidských...* Těch zásad bylo (a je i v dnešním skautingu) celkem deset. Jeho obsah, a ještě více znění skautského slibu, bez něhož nemohl chlapec ve věku 11 až 16 let být přijat do řad skautů. Ten slib, převzatý od britských prvních skautů, zněl: *Slibuji na svou čest, jak dovedu nejlépe, milovati vlast svou, Republiku československou, a sloužiti jí věrně v každé době, plniti povinnosti vlastní a zachovávat zákony skautské.* To byla jasná teorie – ale praxe se naskytlá krátce potom.

Hned po válce byl tehdejší bořetický farář, P. František Drábek, povýšen na probošta se sídlem v Mikulově a duchovní správou v naší obci, asi od června 1945 vykonával mladý kněz, P. Josef Dvořáček, člověk sportovního založení, bývalý skaut. U kopacího míče se seznámil s Vaškem Lúbalem, a ten se stal prvním vedoucím bořetického oddílu Junáka. A páter Dvořáček se prohlásil *duchovním* vedoucím oddílu, který byl od svého založení oddílem *homogenním*, tedy sdružením katolických skautů. Každý skautský oddíl se skládá z několika družin po 6–10 skautech. S hrdostí si vzpomínám, že naše družina Jestřábů, jejímž rádcem (vedoucím družiny) jsem byl já sám, byla první organizační jednotkou Československého Junáka v Bořetičích. Každý z jejích členů dostal nějakou přezdívku (skautské jméno), vybrané nám poskytl nejprve slavného zálesáka Ernesta Th. Setona – Rolf, Maugli, Kim apod. Mně odhlasovali tehdy v družině jméno Jestřáb.

Každý skautský oddíl, ba i pouhá družina potřebuje nezbytně ke své činnosti **klubovnu**. Četl jsem v příslušné literatuře o útulných klubovnách z upravených či renovovaných zahradních altánů, z nějaké

zchátralé boudy na předměstí Prahy nebo jiného, menšího města, ale na nic podobného jsem u nás v Bořetičích nepřišel. Nemohu si ani vzpomenout, kdo se nám tehdy vlastně postaral o tu první klubovnu. Musel to být buď páter Dvořáček, nebo Vašek Lůbal, prostě někdo, kdo dokázal tu otázku vyřešit ve spolupráci s novopečeným MNV (místním národním výborem), který se musel vlastně v téže době postarat i o svoje vlastní sídlo, protože kancelář dosavadního obecního úřadu, jehož byl nástupcem, vyhořela v budově obecního hostince při dobývání Bořetic 14. nebo 15. dubna toho roku. Sám jsem se shánění klubovny příliš nevěnoval, až snad jejímu vybavování. MNV nám poskytl nejprve jednu místnost v domku u Kabátů na Multni. Býval tam dříve snad nějaký obchůdek. (Rodina Kabátova ten domek po válce opustila – odešla do pohraničí.) Dlouho jsme tam však nebyli. Po několika týdnech jsme se přestěhovali do nárožního domu u Luže (čp. 49, naproti transformátoru), kde býval obchod manželů Weinsteinových. A tam, v té nárožní prostorné místnosti, jsme zůstali natrvalo (až do zániku Junáka v roce 1950). – Na vysvětlenou těm mladším dodávám: židovští manželé Zikmund a Kateřina Weinsteinovi měli v tom domě *obchod smíšeným a koloniálním zbožím*. Zikmund zemřel asi roku 1938 a byl pohřben na židovském hřbitově v Podivíně. Vdově Kateřině byl obchod i ostatní majetek za Protektorátu, asi v roce 1940, zabaven a ta hodná paní Weinsteinová, k níž jsem chodil v dětských letech nakupovat (kvasnice nebo i litr petroleje do lampy), zahynula v roce 1942, zřejmě v Osvětimi.

Z Weinsteinova krámu jsem znal jen vstupní místnost, vlastní prodejnu, která nám od konce roku 1945 posloužila jen jako předsíň k prostorné místnosti, kde jsme si zřídili naši klubovnu. Koupil jsem si a prostudoval praktickou příručku Rádcův zápisník a podle ní jsem připravoval program družinových schůzek, jež se konaly každé úterý odpoledne. Na tom programu, který začínal modlitbou (byli jsme homogenní oddíl!), nesměly chybět hry, soutěže, zpěv. Tam se chlapci naučili například uzlování, základům stopování, morseovce a signalizování – prostě základním skautským dovednostem, nezbytným pro složení nováčkovské zkoušky. Tehdy nebyvaly volné soboty, a proto jsme obvykle až v sobotu odpoledne vyráželi na půldenní výlet nebo na dvoudenní výpravu se stanem. Ty první výlety měly skromný cíl: nejbližší lesy, konkrétně bořetické selské *Ochoze* (s převážně listnatým porostem) nebo Pánský les (kobylský a boleradický revír) s porostem převážně jehličnatým. Orientačním bodem na jedné straně byl Petráskův *Obrázek* na průsečku dvou lesních cest, na druhé straně *Korůhvička* – velký dřevěný kříž v nízké ohrádce, na křížovatce dvou širokých průseků na vrcholu kopce.

Do lesa jsme stihli dorazit za 30–40 minut. Zpočátku oblečení v „civilních“ šatech, později však už v typických skautských košilích, s hnědým šátkem kolem krku, na zádech nějaký batoh, později však už

hranatou vyřazenou vojenskou tornu s *ešusem* (hliníkovou jídelní miskou), junáckou hůl (lískovou, s okovaným hrotem, 150 cm vysokou), srolovanou *deku*, několik krajíců chleba a jiné nezbytnosti. Pověřený „kuchař“ družiny nesl hliníkový kotlík, s řetízem a složenou trojnožkou a zavěšením nad ohněm, dva další nesli na svých tornách ostré sekýrky, jiní zas polní lopatky a konečně také po jednom dílci vojenské stanové celtly a sadu ocelových stanových háků a tak dále. Až nám moje sestra Marie podle mého nákresu ušila jednoduchou družinovou vlajku, nosíval ji na své junácké holi navlečenou družinový praporečník.

Byla to asi pěkná, i když trochu legrační podívaná, když jsme v sobotu odpoledne vyrazili od té naší klubovny na pochod. Někdy i se zpěvem, to když se chlapci naučili *Poštořenská kapela hraje pěkně zvesela...* nebo jsme zpívali nějakou lidovou – *Na tu svatú Katerinu...* a podobně, do pochodu. Namířili jsme si to obvykle Jerichem za kostel a kolem Kocmáňkového a Švejdového dolů ke mlýnu. Od mlýna jsme šli k Procházkovému kamennému křížu a pak doprava polní cestou pod Kopce a pak doleva, kolem Zmole do lesa. Ale ještě před vstupem do *Ochozí* jsme odbočili do hlubin Zmole a tam u studánky nabrali do pětilitrové bandasky (v jejímž nesení jsme se střídali) čistou vodu. Ti z nás, co měli u pasu kromě dýky i vojenskou polní láhev (*feldflašku*), naplnili si ji tou vodou také a vyškřábali jsme se opět na naši cestu, která nás posléze dovedla do hledaného prostoru, na nevelkou okrouhlou mýtinu v dubohabrovém porostu jedné z ochozí. Tam jedna polovina družiny vybudovala chráněné ohniště, nalámala v okolí suché dříví, zavěsila kotlík s vodou nad malý úsporný plamen a dala se do vaření čaje k večeri. Druhá polovina postavila z přinesených celt dva jehlancové stany a pak tam umístila torny a ze zmíněných dek v nich vytvořila improvizovaná lůžka k přespaní.

Povečeřeli jsme a všichni se rozešli po nejbližších houštinách, abychom nachystali dostatek dřeva na večerní táborák. Pak se podle svého slibu dostavil „bratr“, páter Dvořáček. Usadili jsme se v kruhu kolem ohně a on vyprávěl. Byly to zřejmě skutečné příhody ze skautského prostředí, ale i vtipy a anekdoty. Byl to nezapomenutelný večer. Teprve později jsem si uvědomil, že to není jen chvilkové okouzlení, jež jsme pociťovali v jeho přítomnosti, ale že je to osobnost s neobyčejným charismaem. Kolem jedenácté se s námi rozloučil, že má nazítří ranní mši – a vydal se noční tmou k Bořeticím.

Rozvrhl jsem noční hlídky: vyšlo to po hodině: hlídka převzala silnou příruční baterku, svítivé náramkové hodinky a skautskou hůl. Kdyby zpozorovala něco podezřelého poblíž stanů, měla mě potichu a nenápadně vzbudit. Abych to usnadnil, lehl jsem si hned u vchodu do prvního stanu. Byla to vlastně moje a vůbec naše první noc pod hvězdnatou oblohou ještě jsem pořádně neusnul a už mě první hlídka budila: „*Bratře, bratře, tam za keři kdosi chodí!*“ Studený pot mě polil. Natáhl jsem si boty, vstal, beze slova jsem převzal od Rolfa baterku a zamířili jsme oba ke zmíněným keřům. Dupání utichlo. Posvítíl jsem

dolů – a tam byla jen nehybná ostnatá koule. *Ježek! Je na lovu a přitom tak dupe.* A šel jsem zase spát... Jindy zase postrašil kluky svým nočním houkáním sýček. Pokaždé byly nějaké nové zážitky – při noční orientační hře, při vaření v kotlíku, při stopování na lesní cestě, při nácviku první pomoci, při táboření v neznámých končinách, při orientaci podle mapy – speciálky atd.

Dodnes, po 75 letech, na to všechno vzpomínám s úsměvem a divím se, že se dosud nenašel (kromě L. Bernáta v 90. letech) v Bořeticích nikdo takový, co by pozvedl ten zelenožlutý prapor se skautskou lilii a shromáždil pod ním deset či dvacet nadšených kluků, jakkoliv by se těžko zvedali od svých chytrých mobilů, tabletů či notebooků, a vyrazili spolu do lesa, na hory k řece nebo kamkoliv do přírody a učili by se radovat z krůpěje rosy v trávě či z tajemné krásy hvězdné oblohy. V kruhu bořetických skautů mi bylo dopřáno strávit jen pět let, a třebaže jsem pak ve svém následném dlouhém životě prožil mnohá dobrodružství, v blízkosti svého domova i v dalekých končinách cizích zemí, přesto se mé myšlenky tak rády utíkají právě k té skautské etapě mého mládí.

Antonín Grůza

Já skaut, rok 1947

Léto

Oldřich Damborský (2009)

Na rybníku divoké kačeny s grácií flotily,
na terasách v Kácarech vlnící se vinohrad líví hrůvy,
mezi obilím a máky vidíš poletující motýly,
ve vánku tě zdraví dlouhými pažemi větví jívny.
V borovicovém lese voní omamně pryskyřice,

na chvíli stůj, Robinsone, na ostrově krásy
jižní Moravy, nech za sebou úcty, daně, neústupnost kasy,
jen svěží vánek si nech stoupat do hlavy.
a přeče ucítíš jak vichry se ženou
s podprahovým tichým tónem.

Jsme pohádkářskou velmocí

Dnes je tomu 55 let, co v televizi uvedl kreslený kluk s papírovou čepicí poprvé Večerníčka i s tím jeho krásným „dobrou noc“. Pamatuji si, jak jsme pak v tuto dobu sedali i s dětmi k televizi a čekali na další pohádky. Dnes je to tedy snad nejstarší neustále vyráběný televizní pořad.

Toto zhodnocení, které jsem uvedl v titulku, jsem se dočetl od odborníků na tuto tematiku z Německa. Otázkou je, zda tento názor na naši televizní tvorbu má i naše mladá generace. To, co se k nám hrne z tvorby pro děti z USA, je varující. Naše děti se raději dívají na hrdiny kreslených seriálů, kde různí Šreci, Simpsonové a jiní jsou kopíi dospěláckých kriminálků. Před nedávnem jsem slyšel i větu „Já tě sejmu...“ v pohádce pro ty nejmenší.

Dříve jsme vychovávali naši mladou generaci k toleranci a čestnosti. Vzpomínám si na kreslený seriál Rychlé šípy. Tam nebylo takové násilí, jako je v těch dnešních kreslených seriálech k nám importovaných, tam vítězilo vždy dobro nad násilím. Pamatuji si, že každý z nás chtěl být Mirek Dušín, a ne člen Kočičí pracky. V Americe tyto „pohádky“

pomáhají vychovávat všehoschopné vojáky pro tu spoustu válek, které po celém světě vedou. Proč k nám dovážíme takový brak, který se zapisuje do statistik kriminalistů, proč tak stoupá počet násilných činů, vražd, znásilnění a bezcitných přepadení. Není to důsledek těchto importovaných „pohádek“, pořadů pro dospívající mládež, filmů pro dospělé, v kterých je násilí na prvním místě, kde tečou proudy krve, kde jsou hromady mrtvol a kde se velká část filmů odehrává na pitevnicích in natura? Nikdy jsem nebyl pro cenzuru, ale nás starší snad již ty potoky krve a násilí tak moc neovlivní, ale co naši mládež?

Václav Petrásek

Odkaz mistra Jana Fišara z Bořetic

Vzpomíná Jaroslav Hasík

Při plánování rekonstrukce sálu kulturního domu kolovaly po obci zprávy, že vezme za své slovácká výzdoba. Doufám, že současný stav potvrdí, že tyto mnohé cílené dezinformace, byly liché. Jedním ze základních požadavků bylo vymyslet provedení stropu tak, aby vyhovělo protipožárnímu předpisům, poskytovalo dostatek světla a hlavně korespondovalo se slováckou výzdobou – sgrafita pana mistra Fišara. Návrh provedli architekti Milan a Hana Nytrovi. V březnu jsme se po krojovaném plese pustili do nových omítek a následně výmalbě a restaurování sgrafit. Restaurování provedla firma Jaroslava Hasíka, kterého mistr Fišar také učil. Vzpomínky na něj a na techniku, se kterou se sál dělal, Vám přiblížíme v rozhovoru. Vzpomeneme tak na člověka, který našemu sálu a mnoha domům v okolí vtiskl osobitý ráz.

Fotografie Jana Fišara na náhrubku v Bořeticích

Jak ses vlastně s mistrem Fišarem potkal?

Byl to můj mistr. Mistroval na učilišti v Hustopečích malíře – byli tam malíři a natěrači, on se specializoval na malíře. Měl dílnu naproti učilišti, dnes je tam panelák. Učil mě ve druhém ročníku. Tehdy tam byli mistři Fišar, Horák a Chalupa – stará garda malířů.

Jaký to byl člověk?

Byl to strašně hodný chlap, skromný, v životě jsem ho neslyšel křičet, jini kolikrát řvali jak tuří.

Sgrafito na Vrbcích – jak se to vlastně dělalo?

Ve vrbeckém sále se to dělalo s následujícím postupem. Nové zdivo se našpricovalo a vyjádřilo do úplné roviny latí. Pak si namíchal jednotlivé vrstvy. Na Vrbcích byla použitá modrá a následně okr. Muselo se použít poctivé hašené vápno, minimálně 3 roky staré, maltu si pak obarvoval pomocí minerálních pigmentů. Natáhl nejdříve plochu modrou a následně plochu okrovou. Už měl zkušenost po jaké době jednotlivé vrstvy natahovat. Pak si namíchal hašené vápno s kapkou fermeže a tím to gletákem přehladil, a tak měl nachystanou plochu. Šablony si dělal

dopředu, tu vypíchal (tzv. pauza), připevnil na stěnu a tamponem přenesl na stěnu. Vše musel dělat rychle, ještě do „živého“ pomoci různých škrabadel vytvořil hotový motiv. Již věděl, co chce modré, co okrové a podle toho provedl škrabání. Vše pak dotvořil barevně a malbami do dnešní podoby. Sgrafito tehdy nebylo v osnovách, ale teorii nám předal.

Člověk si nemůže všimnout jistých artefaktů doby – pionýr, kombajn...

Většina v té době byla uvědomělých, on nebyl. On nebyl ani soudruh, ani kostelník. Byl to požadavek a mistr Fišar je tam s „úsměvem dal“ a je to určité svědectví té doby. Ale kroje a kostel trefil velmi dobře.

Byl už v té době uznáván?

Byl to machr. Jedna historka – Franta Čačík z Vrbcí se udělal v předzahradce kovové zábradlíčko, říkalo se tomu Brusel. Mohl jsem to malovat já, ale mistr Fišar to musel bezpodmínečně navrhnout. Přitom na tom nic nebylo, ale mistr Fišar byl mistr Fišar.

Zpověď starého vinaře (Tátovi)

(báseň v próze)

Oldřich Damborský (2012)

Zašuměly dubové háje v hlubokém bořetickém lese, vítr si zahrál na listí jako na šalmaje, náhle je život veselým plesem. Z borovicového hájku je vidět vesnice na kopci, tvé srdce ji vyzdvihuje jako májku, ať tě soudí všichni žalobci.

Že jsi tančil na hodech bosý do půl čtvrté do rána právě, když se začali probouzet kosi a noci začala zvonit hrana.

Že jsi chodil po dědině na hodech s turkyniskem, že nehledal jsi čtyřlístek v jatelině, ale držel jsi svou milou kolem pasu pevným stiskem. Ať soudí, že zakopal jsi vinohrad v jednom žhavém dnu, v době plných sil, duši dával do básni jako do snů a její vlasy voněly jako devětsil. Že sbíral jsi hrozny v říjnovém ranním mrholení, až prsty z toho zkrěhly, presoval jsi ten boží dar do setmění až do spánků tě bodaly únavou dlouhé jehly.

Že jsi stácel mladé víno do třiceti dobráckých sudů a z pachu síry nemohl popadnout dech, že vítali tě v neúspěšných vinařů outsiderském klubu, a ty přesto na vinařské výstavě rozdával hvězdičkové víno po děvčatech.

Ať soudí, že rozdával jsi víno jen tak pro radost pocestným na potkání, aby si s tebou povídali, co nového je ve světě, a všichni se ti smáli, že není větší hlupák na téhle planetě.

Ach, kolik uplynulo vody v Trkmance od těch mladých let, kolik hezkých holek se zrodilo, díváš se na tu dobu jako na krasohled a víš, že konec korunuje dílo.

Kde není žalobce, není soudce, jen vítr mlčí a pustý les ševelí, na starý rozeklaný dub sedla holubice a zvon v dálce zve všechny na mši v neděli...

Sportovní medicína je pořád na okraji zájmu

Lenka Vojtěšková studuje čtvrtým rokem na Lékařské fakultě Univerzity Karlovy v Hradci Králové (LFHK UK). Její otec byl dlouhá léta fotbalovým trenérem, matka pracuje jako zdravotní sestra. Třiatvacetiletá Lenka se proto rozhodla skloubit obě zmíněné profese a věnovat se kardiologii ve sportovní medicíně. „Tento obor je stále stranou zájmu veřejnosti. Přitom pokud by mladí sportovci povinně absolvovali preventivní vyšetření, předešlo by se spoustě zbytečných úmrtí,“ líčí a zprávy ze sportovních rubrik jí dávají, žel, za pravdu.

Medička pochází z Bořetic, malé vinařské vesničky na jižní Moravě, která proslula založením recesistické republiky Kraví hora. Lenka je odmalička nadšená folkloristka. Svůj první kroj oblékla už v pěti letech a dodnes se účastní tamních třídních průvodů: „Začínají vždy první srpnovou neděli po svaté Anně, které je zasvěcen náš kostel. První den chodí svobodné slečny v barevných brokátech, v pondělí v černých sukních symbolizujících blížící se svatbu a poslední den pak v bílých za doprovodu stárka, což je starší ženatý muž.“

Sportovkyně a prezidentka

Jako dcera trenéra a vnučka aktivního člena Sokola měla ke sportu odjakživa blízko, v dětství dokonce hrála fotbal. Skončila s ním, až když jí zjistili nedomykavost srdeční chlopně. Lékařkou chtěla být díky mamince zdravotnici už dávno, ale nově ji začalo fascinovat právě lidské srdce. V sextě na gymnáziu, kam dojížděla do sousedních Velkých Pavlovic, ji napadlo propojit oba své přirozené zájmy – tedy medicínu se sportem.

„Fyzika, chemie a biologie mě vždy bavily. Přijímací zkoušky na medicínu byly těžké, ale zpětně bych řekla, že hlavně psychicky. Byl to totiž krok do neznáma bez možnosti opravy,“ vzpomíná. Dostala se do Hradce Králové, kam ji to lákalo už od návštěvy studentského veletrhu Gaudeamus. „Přišlo mi, že tu musejí být fajn lidé, kteří si na nic nehrají,“ říká. Vedle vstřícných profesorů a jejich osobního přístupu na ni zapůsobila též atmosféra středně velkého města dobrého prožití. Přesun z malé obce na vysokoškolskou kolej tak nebyl náročný.

Hned v prvním ročníku studia Lenku nadchla organizace IFMSA (Mezinárodní federace asociací studentů medicíny), jejíž hradecká pobočka uspořádala pro nově přichozí studenty seznamovací kurz. „Se spolužáky jsme se začali o chod spolku zajímat, chtěli jsme s jeho členy trávit víc času,“ zmiňuje prvotní důvody, proč se v této instituci rozhodla angažovat. Vystřídala zde různé pozice, nyní už je prezidentkou pobočky.

„Snažíme se, aby studenti dostávali vedle studia něco navíc. Organizujeme pro ně přednášky a kurzy. Mohou se zdokonalit v chirurgickém šití, rozjeli jsme ultrasonografii... Zprostředkováváme stáže v cizině, spolupracujeme se spolkem zaměřeným na prevenci domácího násilí. Angažujeme se ve světovém dni zdraví či diabetu, provozujeme ‚nemocnici pro medvídky‘, s nimiž chodíme do škol, a zbavujeme tak děti strachu z vyšetření a podobně. Pořádáme týden boje proti AIDS a organizujeme sexuální výchovu pro pokročilé, určenou ponejvíce pro žáky devátých tříd a prvních ročníků středních škol,“ vyjmenovává různorodé aktivity.

Umění plánovat... a stíhat

Práce v IFMSA jí dle vlastních slov zabírá několik hodin denně, ale skloubit ji se školou není takový problém. „Pobaví mě, když někdo

tvrdí, jak je studium medicíny náročné a že ani není možné najít si i nějaký čas pro sebe. Důležité je přece umět si naplánovat čas a sestavit žebříček priorit,“ upozorňuje čínorodá Lenka s tím, že se sama snaží každý předmět zvládnout rychle, a mít co nejdříve prázdniny. Většinou se proto hlásí na první termíny zkoušek.

„Chci pochopit koncept a udělat si o dané problematice co největší přehled,“ naznačuje svou učební metodu, současně připouští, že opakování učiva je sice náročné, avšak pro budoucí lékaře nezbytné. „Často slyším názory, že je to zbytečné, spoustu informací ve své aprobaci nevyužijeme a ty pro nás podstatné ať se doučíme za pochodu. S tím nesouhlasím. Cpeme do sebe obrovské kvantum informací a velká část z nich nám samozřejmě vypadne, nicméně bez donucení bychom se je nikdy dobrovolně neučili a mnohem hůře by se nám bez tohoto základu vstupovalo do praxe. Někde v podvědomí poznatky zůstanou, a až se s nimi u pacientů v ordinaci setkáme, naskočí nám,“ věří studentka v nutný drill.

S blížícím se koncem studia i na ni doléhá zodpovědnost, kterou profese lékaře nese. I proto si plánuje stáž na místní pohotovosti. Láká ji adrenalin, pestrost. „Každý den se setkáváte s novými lidmi, jdete domů a nemusíte na ně myslet, už jste jim pomohla. Zdokonalujete se v řešení běžných případů, k nimž se při studiu nedostaneme. Pedagogové se nás totiž snaží naučit co nejvíc a ukazují nám hlavně to, co se jen tak nevidí. Je to samozřejmě důležité, ale neodpovídá to průměrnému vzorku pacientů,“ míní agilní čtvrtáčka.

Profesní sebejistota a schopnost rychle a co možná nejlépe reagovat se pojí s praxí, které se medicíni teprve učí. Lenka shrnuje: „Ve škole nás učí zachovat si před pacientem chladnou hlavu: hlavně mu neříkat, že něco děláme poprvé. Pokud si ovšem nejsme jisti, je potřeba se vzdát a požádat o radu zkušenější. Pokora otvírá dveře – k vědění, pacientům i kolegům.“

Lenka Vojtěšková

z Gymnázia Velké Pavlovice zamířila na Lékařskou fakultu UK v Hradci Králové, kde nyní čtvrtým rokem studuje všeobecné lékařství. V budoucnu plánuje atestaci v kardiologii ve sportovní medicíně. Je prezidentkou lokální pobočky IFMSA, kde s kolegy organizuje vzdělávací programy pro studenty i veřejnost.

Uveřejněno s laskavým souhlasem univerzitního magazínu iForum.cz (<https://iforum.cuni.cz/IFORUM-16710.html>)

Základní škola a Mateřská škola Bořetice, okres Břeclav, příspěvková organizace

Základní škola

Školní rok 2019/2020 byl netradiční, Základní škola i mateřská škola přerušila ve středu 11. 3. 2020 na základě mimořádného opatření MZČR provoz, žáci měli zákaz vstupu do školy, probíhala distanční výuka. Paní učitelky se snažily různými prostředky vzdělávat na dálku, **DĚKUJEME** rodičům, kteří s výukou pomáhali, a společně jsme tuto situaci zvládli. Přerušeni provozu jsme využili k vymalování mateřské školy a školní družiny.

Po znovuotevření škol, v pondělí 25. 5. 2020, se do školy vrátili prakticky všichni žáci a mohla probíhat plnohodnotná výuka. Žáci pracovali s chutí a radostí. Největší pochvala patří našim prvňáčkům, kteří se pod vedením třídní učitelky Mgr. Evy Fraňkové naučili pěkně číst, psát i počítat, a jsou z nich zkušenější školáci.

Ale chválím i ostatní školáky. Distanční výuku i návrat do školy zvládli výborně. Přestože neproběhly tradiční akce, jako závěrečné vystoupení školy, výlet žáků 5. třídy do Prahy, různé sportovní soutěže a olympiády v okolních školách, závěr školního roku jsme si užili. Slavnostně jsme se rozloučili s našimi absolventy v zasedací místnosti KD, kde jim byla v komornější atmosféře předána absolventská trika a knižní odměny. V parku u kostela proběhlo pasování

našich nových prvňáčků, na které se ve škole velmi těšíme. Pro žáky 4. a 5. ročníku připravily třídní učitelky cyklovýlety po okolí a nechybělo ani tradiční opékání špekáčků na školním dvoře. V úterý 30. 6. jsme slavnostně zakončili školní rok, vyhodnotili nejlepší sběrače starého papíru, paní učitelky předaly vysvědčení. I když druhé pololetí bylo mimořádné, školní rok proběhl dobře.

Teď už si školáci užívají prázdniny, v ZŠ i MŠ probíhají drobné opravy, objednáváme školní potřeby a pomůcky na nový školní rok, který budeme **slavnostně zahajovat v úterý 1. 9. 2020**.

Přeji všem pohodový zbytek prázdnin, veselé hody a krásné léto.

Ivana Macháčová, ředitelka školy

Mateřská škola

Předprázdninové putování „školčátek“ po okolí

Koncem školního roku jsme hodně času trávili s batůžky. „Putování za sluníčkem na Slunečnou“, „Přes devatero kopců a devatero dolin“, „Výprava za pokladem“, „Cestou necestou za bořetickou rozhlednou“, „Cesta ke zlaté rybce aneb od rybníku k rybníku“, to byly naše výpravy po okolí Bořetic. Při nich jsme se naučili o sebe postarat, být ohleduplní k druhým i k přírodě. Četli jsme v mapách a vytvářeli své vlastní. Prostě jsme se postupně připravovali na prázdninové putování a poznávání s naší rodinou.

Na co se těšíme? Co všechno víme a nevíme? Vám řekne naše anketa.

Těším se, že... budeme hledat poklad / na nic / hlavně, až půjdu do hasičárny / až půjdeme s babičkou a dědou do bazénu / ještě se těším do „škole“.

Co je to putovat?

- Když jdeme někam putovat, to znamená, že jdeme na výlet.
- Že je nám velké vedro a jsme zpocení.
- Puntík.

Co je to puťák?

- Strašák.
- Já jsem to věděla, mám to v dětské knize, ale teď nevím.
- Že je to vítr, že je nám zima.
- Pejsek nebo kočička.

- Nástroje.
- Puntík.

Kam bych chtěl na prázdniny?

- S tátou a s mámou do Děčína na tu chalupu.
- Na prázdniny k babičce Janičce.
- Na dovolenou, kde je samé hřiště a koloběžky a vypadají jako auta.
- Na tábor.
- Do Kolibá (do Kobylí) za téma holkama.

Co bych přál kamarádům do 1. třídy?

- Já nevím, já půjdu na fotbal.
- Velký kornout s bonbóny.
- Nevím, nic.
- Já bych mu dávala nějaký „kokinko“ nebo obrázek, želé, zmrzlinu, ale nanuky jsme už snědli.
- Aktovku – já ji nemám.
- Ať se jim ve škole líbí, ať poslouchají paní učitelku.
- Malý „kokino“, protože máme doma už jen malý.
- Ať mají hezký den.
- Aby se měli rádi.
- Asi nějaký dárek.
- Postavíme jim básničku.

Na zpracování se podílely děti a paní učitelky MŠ Bořetice

1. třída

meduňka

okvěštní lístky slunečnice

mísíček

chupa

černý bez květ

ruže květ

OLIVER

NATKA

DOMINIK

TOMÁŠ
LANGER

Léto plní pohody a odpočinku

MAŘKA

ZUZKA

Eliška

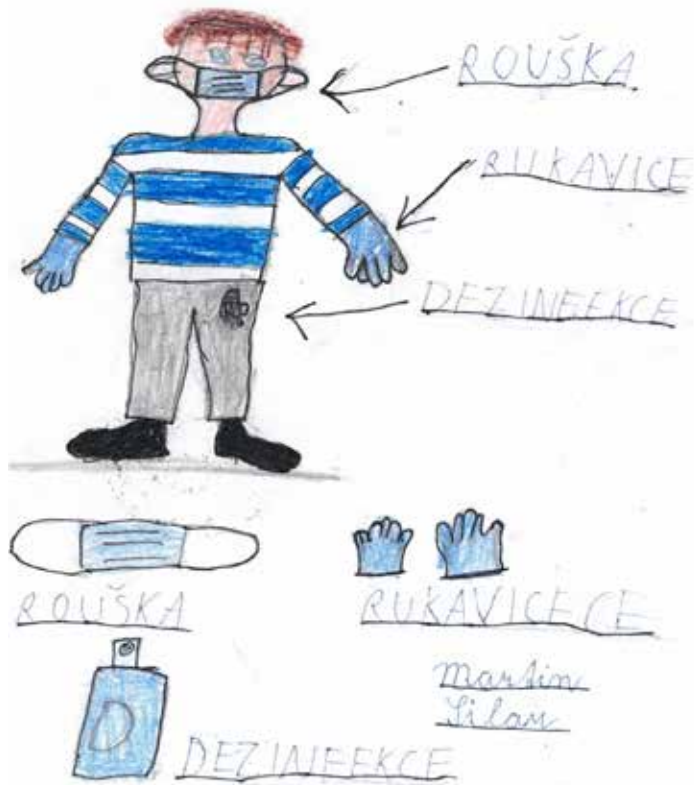
přeji proňáci
AGÁSA PETA

TOM J.

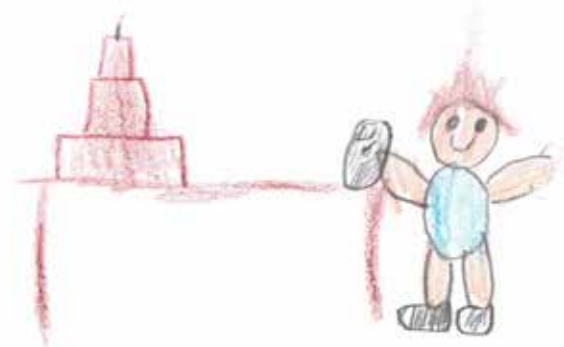
ŠTĚPÁN
HONZÍK
TOMÁŠEK

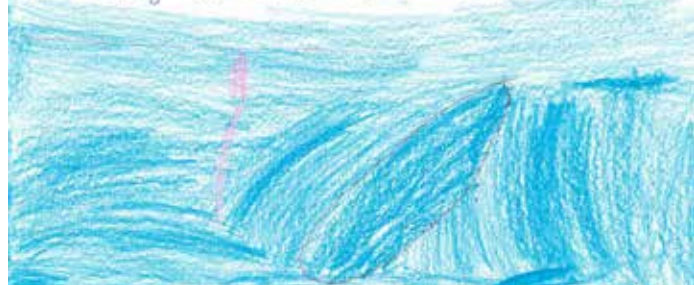
2. třída

Prázdniny
 Už se těším, na prázdniny,
 protože mám narozeniny.
 dostanu hodně dárečků
 a hodně malých dortíků.
 Matěj

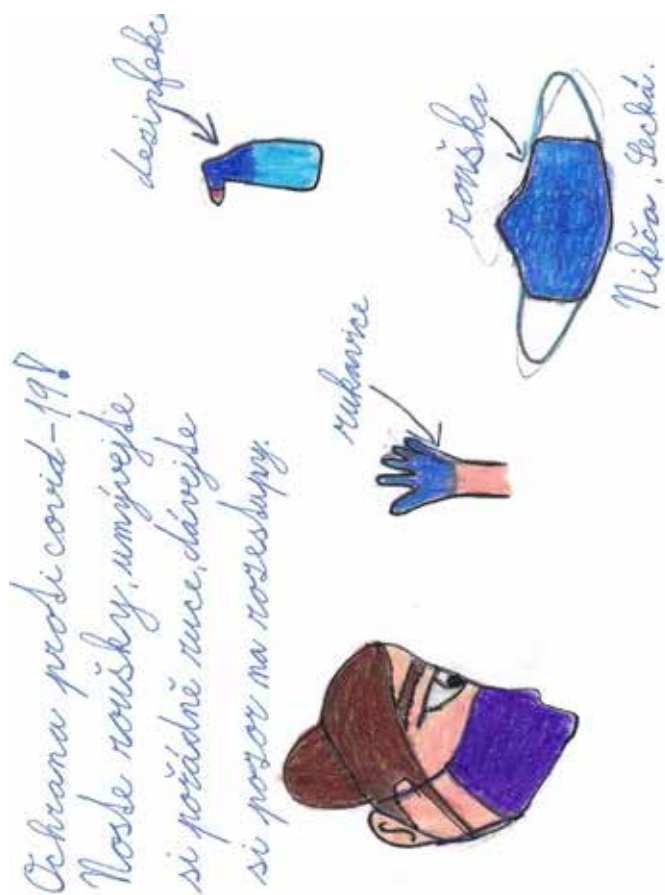
Prázdniny budeme jezdit s Kubou a mamkou
 na kolech. Koupat se v bazénu a hrát si s
 kamarády. Už se moc těším. Nella

Na prázdniny pojedeme s Kubíčkem do Morčinek.
 Už se těším jak se budeme koupat v bazénu.

Naše milá učitelka
 je hodná a spravedlivá
 dává veselé jen s tím
 slobivým.
 Tereza Kemplová

Nejllepší sběrači starého papíru

3. třída

Šholu máme rádi,

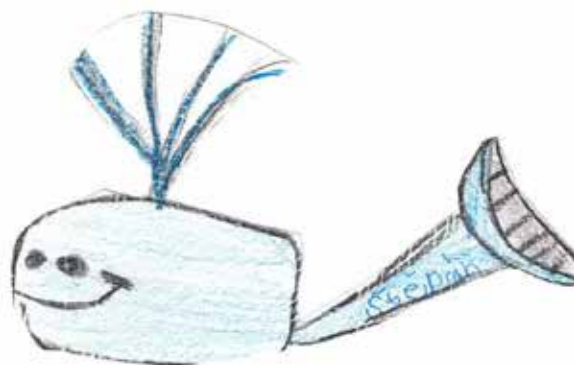
Veroniky
Lejskové

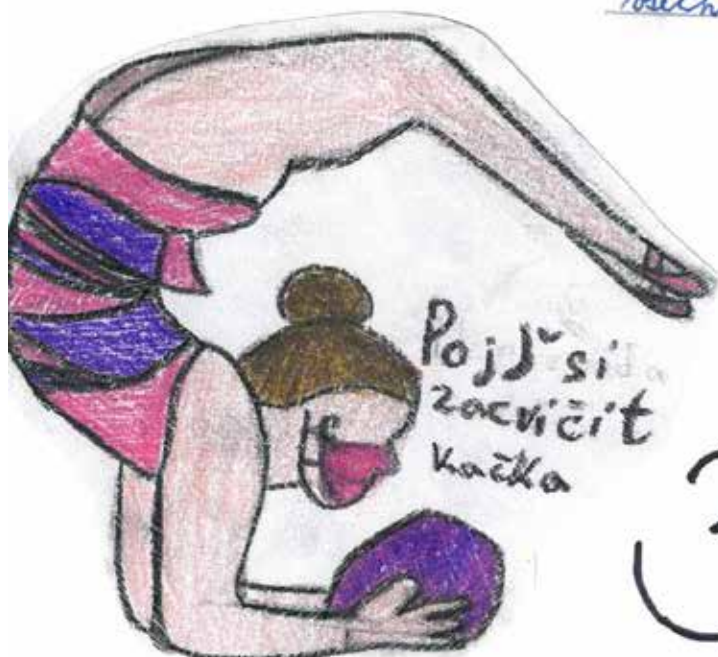
jsme tu kamarádi.

Na prázdniny se těšíme,

všechny vás moc zdravíme.

Pojď si
zavíčet
kačka

3. třída

5. třída

a za všechny dny, které jsme spolu na prvním stupni prožili.

5. TŘÍDA - ZŠ A MŠ BOŘETICE 2019/2020

RADEK

Simša

Michal

Nicolas

Li

Lukáš

Emelina

Mabali

Klára

Michal

Jaromír

NEJLEPŠÍ SBĚRAČI STARÉHO PAPIŘU V ZŠ a MŠ BOŘETICE VE ŠKOLNÍM ROCE 2019/2020

Žáci ze základní školy nasbírali 20 856 kg.

Umístění jednotlivých žáků

1. Lukáš Buchta 3 008 kg
2. Natali Chrástková 2 859 kg
3. Berenika Valová 2 241 kg
4. Michal Huslík 1 492 kg
5. Nikola Secká 1 106 kg
6. Filip Dufek 1 100 kg
7. Anna Šebestová 1 029 kg
8. Jan Maceček 767 kg
9. Klára Doležalová 647 kg
10. Silvie Bendová 506 kg

Děti z mateřské školy nasbíraly 5 109 kg.

1. Milan Kaňka 1 340 kg
2. Jaroslav Benda 543 kg
3. Marek Buchta 517 kg

DĚKUJEME!!!!

Opékání špekáčků – závěr školního roku

Opékání špekáčků – závěr školního roku

Školní družina

I když byla škola zavřená, ve školní družině jsme rozhodně nezaháleli. Zvládli jsme vyklízení, výmalbu a následné uklízení celého prostoru školní družiny. Do nového prostředí jsme přivítali děti koncem května a dětem se tyrkysová výmalba moc líbila. V novém prostředí se vždycky člověk cítí lépe a lépe se v takovém prostředí i pracuje. Už teď se těšíme na začátek dalšího školního roku, ve kterém zažijeme

nové zážitky, společně si zahrajeme, a dokonce se i hodně nového naučíme.

Všem přejeme hlavně pevné zdraví, zdravé prostředí bez virů, pohodové a krásné letní prázdniny. Užijte si sluníčko, volný čas a sebe navzájem.

Radka Šebestová, vedoucí školní družiny

Zpívání při zavádce v Bořeticích

Jak známo, obřadním tancem, kterému se říká *zavádka*, vždy vrcholí hody v Bořeticích a také ovšem v okolních vesnicích, prostě v regionu takzvaného Hanáckého Slovácka. Doufám, že letošní koronavirová epidemie (nazval jsem ji *čínskou chřipkou*, neboť toto sousloví nezní tak krkolomně, a přitom dobře vystihuje jak původ nemoci, tak i její symptomy) se již dokonale vybouřila v jarních měsících a že v létě nebude po ní ani potuchy – takže tradiční bořetické hody se budou ve dnech 2. až 4. srpna 2020 konat. A bude opět příležitost sledovat v hodové pondělí, ještě před západem slunce, toto krásné barvitě divadlo zavádky.

Ke svým ojedinělým cestám do rodné vesnice jsem volil často právě dobu hodů, tak abych se mohl se svým bratrem Jarou zúčastnit toho působivého zavádkového zpívání. Stával jsem s ním a také s několika dalšími staršími *mužáky*, mezi nimiž vynikal silou hlasu i věkem *strýc Tónek Lůbal*, nahoře na pódiu, na okraji *muzikantské budy*, těsně před kapelou. Pravidelně se v tom našem seniorském kroužku vyskytoval i mnohem mladší zpěvák, pozdější dlouholetý starosta Bořetic, Václav Petrásek (kterého jsem znal ještě z let bořetického skautování). Pod námi bývaly ještě dva větší kroužky zpěváků: jeden tvořili mladí mužáci, druhý svobodní mládenci – pěkné složení všech mužských hlasů. V každém tom hloučku jeden zpěvák držel v ruce text celého zpívání a v pauzách mezi jednotlivými slokami hlasitě předříkával slova té další sloky, kromě refrénu *Dívča ze dvorečka / hledí do sluněčka, skoro-li zajde. / Milá byla ráda, / že šohaj přijde*. Ten se opakoval vždy po čtyřech základních slokách. A co bylo jejich obsahem?

O rýmovaném textu zavádkového zpívání mohu podat zprávu jen přibližnou, opírající se jednak o vlastní útržkovité vzpomínky, jednak však i o několik strojopisně zachycených „libret“ (odvezl jsem si několikrát ty papíry s textem domů, do Ostravy) a konečně se může opřít i o knihu, kde se píše o tradiční podobě zavádky. Poprvé jsem si troufl zpívat zavádku, jejíž slova kdosi předčítal z ručně perem psaného textu v nějakém sešitku – v roce 1947. Toho roku zvolili totiž mého staršího bratra Jožku stárkem (za stárku si tehdy vybral svou – i mou – starší sestru Marii). Tak se stalo, že já – šestnáctiletý kolohnát jsem musel vypomáhat při organizování hodů (obstarat československý praporek a několik velkých, už zralých hroznů vína na vršek *máje* apod.). Ale kromě toho, ve smyslu své vrozené dů-

kladnosti) jsem si opět po letech přečetl pojednání Václava Petráska o hodech v knize *Bořetice v proměnách času* (s. 252–253) a samozřejmě také vyprávění spisovatelky Augusty Šebestové v jejích *Lidských dokumentech* (s. 156–162). Nechci však psát o zavádce nic podobného, naopak, chci zde zaznamenat jen pár útržkovitých dojmů z dávných i nedávných let.

Letmý pozorovatel pondělního hodového rituálu by asi řekl, že ta *bořetická zavádka* je pořád stejná, Měl by ovšem pravdu jen zčásti. Stejně jsou ty taneční prvky, kroky tanečnicků (stárků), taneční figury – tři velké kruhy stárků na sóle a tři malé kroužky stárek stojících na okraji sóla, před jejich stárky. Stejný jako kdysi je také však refrén (*Dívča ze dvorečka*) v tom předlouhém zpívání. Tak v roce 2006 jsem v něm napočítal 44 slok a jedenáctkrát zazpívaný refrén, v roce 2009 dokonce 45 slok. A právě ten dlouhý základní text zavádkového zpívání se často obměňoval, aktualizoval. Mám ovšem dojem, že v předválečné minulosti se někdy rok od roku jen opakoval. A v tom roce 1947, kdy jsem se připltl do kroužku ještě neplnoletých zpěváků, nám předříkával kdosi kruhu z muřáků starobylý, ale pořád ještě vtipný text:

Vy, bořecká chaso, kde vy máte stárka?

/: Leží za humnama,:/ pije vodu z Jářka.

Vy, bořecká chaso, kde máte druhého,

/: leží za humnama,:/ zrovna vedle něho.

Pokud budou tyto řádky číst mladší čtenáři, pochybuji, že jim budou v plné míře rozumět. Járek totiž za mého mládí existoval. Byl

Zavádání při zavádce

Zpívání při zavádce

to potůček pramenící někde na Chrástkově (v *Dědině*, čp. 25, náš souseď). Vytékal tenkou drenážní trubkou za humny, za cestou, naproti Chrástkově stodole. Ta trubka byla vústěna v betonové lavici, na jejíž horní ploše byl vyryt letopočet 1925, což byl asi rok v těch místech prováděných meliorací a zároveň datum regulace celého koryta odtud pramenícího potůčku. O dvacet metrů dál do tohoto potůčku s čistou pramenitou vodou, přitékal, kanálem s betonovými skružemi, asi o čtyřiceticentimetrovém průměru, pod cestou, z Lůbalova humna (čp. 23) a dále Uličkou z Dědiny, mocný přítok, který pramenil až kdesi u Multně a protékal celou tou ulicí při jižní straně silnice, až k tomu nejnižší položenému bodu celé Dědiny, kde se vléval do Uličky a posléze do Járku. Kolem Járku za humny rostly vrby a jiné stromoví a bujela zelená tráva. Járek se pak, za Jurasovou stodolou (čp. 20) směrem k jihu, mezi Záhumenicemi, až do Příhonského potoka. Nu, a ta posměšná slova o stárcích byla zařazena do zavádkového zpívání zřejmě jen proto, aby zvýšila jejich popularitu.

Podobně, v laskavém humoru si dobírali zavádkoví zpěváci i děvčat – stárek:

*Zametala húru, zametala síň,
/: našla si tam z kočky ocas:/ a hrála si s ním.*

O pár roků později objevila se však i taková varianta:

*Zametala húru, zametala dvůr,
/: povídala první stárka,:/ že je stárek vůl.*

V Bořeticích se na hody uplatnili zpravidla tři stárci a sklepník, někdy však (například v roce 1984) dokonce čtyři stárci a sklepník. Všichni, a s nimi i stejný počet stárek a sklepnice, byli zahrnuti do toho zavádkového zpívání. Bylo převážně veselé, i když místy zavánělo humorem poněkud obhroublým, ba dvojsmyslným. Slova toho cyklu písní reagovala na mnohé staré příběhy, na pradávne nebo jen nedávne reálie. Také ve zmíněných *Lidských dokumentech* (od A. Šebestové) nalezneme dost vhodných příkladů. Dokládají, že celé to zpívání se vyvíjelo během několika staletí, neboť jsou v něm i reminiscence na doby před zrušením poddanství:

*Radili se ti bořečtí páni,
je-li zachovalý ten šohájek švárný.
Radili se v Hustopečích ešče,
je-li zachovalý černoocký děvče.*

To se podle A. Šebestové zpívalo v Kobylí. Naproti tomu se v Bořeticích zpívala jiná verze:

*Súdili se tí bořečtí s pánem
o tú lúku, co je pode dvorem,
súdili se súdili, súdit budú ešče,
o to hezké modrooké děvče.*

Tak se to zpívalo při zavádce o bořetických hodech v roce 1984. Ale o sto let dříve zazněla v Kobylí:

*V Čejkovicích na rohu,
zatočil se šohajíček na vraném koňu.
/: Ej, zatočil se sem i tam:/
Kemu já tě, moja milá, tady zanechám.*

Z toho je zřejmé, že na Hanáckém Slovácku (či na někdejším hodonínském panství) se měly ty zavádkové písně stejný nářev a zčásti i slova. Ukazuje na to i následující text:

*Ten bořecký zámek mezi horama,
/: povídala první stárka,:/ že půjde s nama.*

Nu, a v Kobylí se při zavádce podle zmíněné knihy zpívalo s malou obměnou:

*Ten kobylskéj zámek mezi horama.
Vyšívala sem bílej šátek s tulipánama.*

Ten první verš podle všeho pochází ovšem z Čejkovic, protože jedině tam stojí starobylý zámek, který v 16. století dali páni z Víckova vybudovat na místě templářské komendy (hradu) ze 13. století. Zámek dodnes stojí a kobylská i bořetická chasa si ho půjčily jen do svých písní.

V posledních desetiletích, jak se zdá, zde byla stále větší snaha o aktualizaci té základní části zavádkového zpívání. Uvedu příklad alespoň z roku 2006, tedy už z počátku tohoto století. Tenkrát se zpívání zahajovalo slokou:

*Bořetická dědinečko milá –
„Vesnicí roku“ jsi taky byla,*

*„Evropské soutěže“ jsi se zúčastnila,
diplomem pěkným ses ozdobila.*

Ve druhé a dalších slokách je pak už řeč jen o hodech. Dovídáme se mnoho podrobností o této největší slavnosti roku – o tom, že tam hraje vyhlášená kapela z Vacenovic, Po patnácti slokách dojde konečně na stárky. Kupodivu se toho roku dává přednost ženskému pokolení. Teprve 21. píseň (a další) je věnována mužským stárkům, kteří jsou přece protagonisty hodů. O prvním z nich se tam neříká nic konkrétního, zato však o druhém aspoň tohle:

*Druhý stárek, myslivec a hasič,
s pejskem k rozhledně chodívá napříč,
v předhodové dřině nenašel se sklepník,
při obsluze s pitím on je technik.*

Je škoda, že textař tu tak skáče z nářečí do spisovné češtiny a zpět. Jednotný tradiční styl či, jak se dnes říká, retro styl, by prospěl věci. Bořetické zpívání při zavádce by mohlo působit autentičtěji.

Ale, abych nezapomněl. Podle názoru etnografů a také podle sdělení Augusty Šebesové (někdy z roku 1880) před začátkem zavádky se shromáždila chasa, svobodní chlapci, pod májů v kroužky a zatančili *skočnou*. *Cifrování* a výskoky doprovázeli touto písní:

*Tá bořecká šenkýřka má zelenú sukňu.
A tá sukňa vážila půldeváta funtu.-
Jeden funt, dva funty,
tři funty, štýry funty,
pět funtů, šest funtů,
sedm funtů, osm funtů
a tá sukňa vážila půldeváta funtu.*

Každý ten funt (= libra, asi 56 dkg) se musel odskákat. Na závěr pak chlapci zajuchali a potom teprve začala zavádka. *Skočná* (cosi podobného jako tanec *hošíje* na Podluží) se už za mého života netančila.

Malovaný kraj...

...to je název úctyhodného časopisu, jehož hlavním tématem je kout jihovýchodní Moravy, Slovácka, z hlediska národopisu, archeologie, historie, výtvarné kultury, literatury aj. Letos vychází už 56. ročník toho dvouměsíčníku, s podtitulem *Národopisný a vlastivědný časopis Slovácka*, každé číslo má 32 stran s mnoha černobílými i barevnými vyobrazeními. Neměl jsem valnou možnost Malovaný kraj odebírat nebo dokonce pravidelně pročítat. Ale i z toho občasného prolístování některých čísel mi utkvěla v paměti řada zajímavých námětů, jež by upoutaly zajisté i mladší čtenáře.

Všiml jsem si například titulu *Předzahádky u domů na Slovácku* a hned mi bleskla hlavou celá řada vzpomínek, představ a pocitů s tím spojených. Za mého mládí měla takový zdobný prvek ještě většina selských usedlostí v bořetické Dědině i jinde. Mohli jsme se s nimi totiž setkat i u domů v ulici vedoucí Chalúpkami k nádraží nebo také ve Školní ulici, ba i v ulici Za humny a jinde. Tradiční selský dům v naší obci byl přízemní dvoutraktovou stavbou, okapově orientovanou, završenou sedlovou střechou s červenou taškovou (dříve však převážně doškovou) krytinou. Bývaly obvykle olíčené vápnem a mívaly modrou podrovnávku. Popis takového domku zaslechne ve známé slovácké písni *Svítaj, Bože, svítaj, aby deň bílý byl*... Tam se zpívá ovšem o podrovnávce červené, protože v tom domě měli *céřečku*. Ty barvy měly zkrátka symbolický význam, což nám osvětluje i text jiné slovácké písničky: *Až půjdu na trávu za ten Hajgruj kameň, uvážu si šátek, červený jak plameň. Červený jak plameň, s bílými krajama, by lidé věděli, že já mám galána*... V Bořeticích, i jinde na Slovácku, se ovšem říkalo těm předzahrádkám jednoduše – *zahrádky*, což dokládá text jiné starodávné písně: *...Tobě roste na zahrádce, tobě roste rozmarýn*... Těmito slovy se však dostáváme již k tradičnímu rostlinnému obsahu předzahrádek.

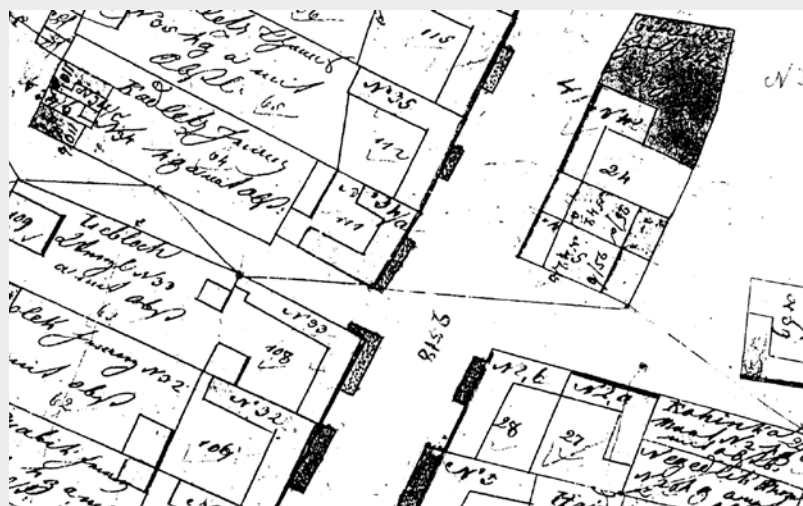
Předzahradky či zahrádky, které jsme mohli ještě v minulém století vidat například v bořetické Dědině, představovaly asi půldruhého metru široký pás obdělávané půdy u stěny obytné části selského domu – od okraje průjezdu (s masivními dvoukřídlymi vraty) až po okraj samotného domu – ohrazený nízkým laťkovým plotem. Uprostřed, před vstupními dveřmi domu, se ohradka otvírala branou. Za ní vznikl nevelký intimní prostor, v němž byla někdy i dřevěná lavice k usednutí. Bylo to vhodné místo pro panímámu k nedělnímu

besedování se sousedkami nebo za sobotních večerů, ke schůzkám dospívající mladší generace. Ty zahrádky byly ostatně záležitostí žen. Byly to povíce zahrádky okrasné, nikoliv užitkové. Kromě zmíněného rozmarýnu tam rostl často i stále zelený krušpánek, někdy i keř šeríku a pak květiny, tulipány, narcisy, kosatce, někdy i lilie, záhonek různobarevných aster a koberec hřebíčku, málokdy keřky růží, na podzim jiřiny. Zahrádky bývaly proto od jara do podzimu pestrobarevné a voňavé. Vzkvétaly ve výhradní péči žen a dívek. Řezanými květy z těch zahrádek se pak zdobily o svátečních dnech keramické vázy na jídelním stole ve světnici, ale také hroby své rodiny na bořetickém hřbitově i oltáře v kostele. V minulosti se občas v předzahrádkách objevily tu a tam i ovocné stromky, většinou nízkokmenné – meruňka, višně, broskvoň či mandloň.

Nesmíme však opomenout ani nemalý společenský význam tohoto tradičního ohrazení před selskými domy na slováckých vesnicích. Za brankou předzahradky, před domovními dveřmi či před žůdrem (jakýmsi ozdobným ostěním, často s ornamentální malbou po obvodu tohoto výstupku – zvláště rozšířenou ozdobou domů v sousední oblasti Podluží) vznikl bezpečný útulek pro milostné schůzky mladých párů. Tam, obvykle před domem děvčice, ve stínu vinného nebo růžového loubí, se se již dospělý šohaj za sobotních večerů ucházel o přízeň a posleze i o lásku své vyvolené. Alespoň za jarních a letních večerů. V těch dávných dobách byl samozřejmě šestidenní pracovní týden, ale v sobotu se končilo s prací na poli či ve vinohradu už v poledne. Po obědě byl pak čas poklízat a také čas ke koupání ve velkých prádelních dřevěných neckách, po němž následovalo převlečení do čistého prádla a svátečního oblečení. Také o sobotě či o sobotním večeru se zpívá v řadě prastarých slováckých písních, jako *Sobotěn-*

Předzahradka u selského domu v Boleradicích

Předzahradky u domu v Dědině, u Multně

ka ide... nebo *Má milá maměnko, nemožo spat v noci, pod našima okny sedávají chlapi...* A právě na tom místě zpívávaly děvčice své kamarádce v předvečer její svatby takzvanou svícu, například *Ej, od Buchlova věter věje, už tej Kačence pantle bere...*

Nemůže být tedy sporu, že předzahrádky hrály významnou roli v životě venkovského lidu Slovácka. Ve dne bývaly tiché, zvláště o všedních, pracovních dnech, ale v podvečer oživaly: buď tam besedovaly dvě či tři sousečky-matky dospívajících dětí, nebo za šera, tlumeným hovorem dvou kamarádek (mládenci se scházeli pod Krahovarama) či dokonce vzrušeným šepotem milenců. Našli bychom je, s laťkovým plotem po prsa, velmi podobně, jakoby z jedné dílny, na protáhlých návších i v Kobylí, v Boleradicích, Čejkovicích, Velkých Pavlovicích, a to jmenuji jen okolní obce, kterými jsem se ještě v 50. letech minulého století prošel aspoň jednou. Později, po kolektivizaci, a následné přestavbě starých selských domů začaly mizet, anebo se modernizovaly tak, že byly ohrazeny plotem drátěným, celokovovým a jen nízkým betonovým ohradníkem.

Mladí Bořetičané si patrně ani neuvědomují, že ty květnaté zahrádky před domy byly mnoha generacemi jejich předků udržovány při životě jaksí samozřejmá součást kulturní tradice Slovácka, která se utvářela snad už od 17. nebo 18. století. Stačí se jen podívat na indikační skicu k stabilnímu katastru Bořetic z roku 1827, kde na listě I. je zakreslen *Ortsried*, čili intravilán naší vesnice a přesvědčíme se o tom stoprocentně. Na barevném exempláři té historicky první katastrální mapy

naší obce (otištěné na přední předsádce knihy *Bořetice v proměnách času*) jsou předzahrádky zakresleny (a obarveny zeleně) téměř před každým domem po obou stranách Dědiny, od tehdy posledních domů (čp. 18 a čp.19) při Vrbecké cestě, až po Multňu, odtud pak, až po první domy ve Školní ulici, jen po levé, jižní straně návsi. Dalo by se říci, že předzahrádka byla dekorativním znamením selské usedlosti, neboť před chalupnickými domky ji na zmíněné mapě nenacházíme.

Čtenář mi možná položí otázku – a na co bylo pak u těch domů humno? Ano, už za mého mládí se to slovo používalo ve významu zahrada. („V Lůbalovém humně u stodoly zrály hrušky – jakubky.“) Humno je slovo staročeského původu. Původně označovalo urovnané, uválcované místo za selským domem, místo, kde se „mlátilo“ obilí, a to tak, že se požaté obilné klasy rozložily v nevysoké vrstvě na zem a pak se po nich stále dokola vodil dobytek. Teprve později, asi ve 13. století, přišla éra cepů, jimiž se obilí, uskladněné po žních u humna v nevelkých stozích, mlátilo za pěkného počasí třeba celou zimu. Teprve později, asi od 16. století se stavěly za humny stodoly, až do 19. století převážně dřevěné, jejichž ústřední prostor nazýváme mlatem – a tam v suchu, pod střechou se mlátivalo obilí celé dny cepy. A ještě později mlátičkami poháněnými dobytčí silou prostřednictvím *žentouru* a tak dále. No, a z těch souvislostí vyplývá hlavní funkce předzahrádek – zdobit tradiční selský dům na Slovácku.

Antonín Grůza

Vzpomínka na Anežku Kuchyňkovou

Celý život Anežky Kuchyňkové se dá vyjádřit zcela jednoduše. Zasvětila ho rodině, práci a víře. Všechny tyto činnosti plnila s láskou a na výbornou. Brala život s radostí a úsměvem a neuměla se vůbec zlobit. Byla řádnou farnicí, v kostele převzala po svém muži funkci kostelnice, kterou vykonávala 10 let. Do konce svého života zůstala stejná a svá.

Vzpomínka očima manželky

Můj manžel Vítězslav Pazderka se vyučil zedníkem a pracoval po celé České republice. Po vojně přešel do Zemědělského družstva v Bořeticích do stavební skupiny. V roce 1968 jsme se vzali a postavili si rodinný dům, kde jsme vychovali naše děti. V družstvu založili sbor požární ochrany, kde dělal dlouhý čas starostu. Miloval sport a v mládí byl aktivním brankářem bořetického družstva. Také byl aktivní při brigádách na hřbitově v kostele i na faře. Dlouhou řadu let působil ve volební komisi za KDU v Bořeticích. Když onemocněl, tak nemohl funkci vykonávat, volby si nikdy nenechal ujít, a když jsem ho doprovázela k volbám, byl krásně a srdečně přivítán volební komisí. Měl život rád, žil pro rodinu, pomáhal dětem, jak to šlo. Byl oblíben v kolektivu, mezi přáteli. V našich vzpomínkách a srdcích bude stále s námi. Prosim uchovejte si pěknou vzpomínku na našeho manžela, tatínka a dědečka a s láskou na něho vzpomínejte.

Vzpomínka na tátu

Miroslav Strbačka se narodil Vlastě a Miroslavovi Strbačkovým 13. února 1968. Společně se svým bratrem Josefem vyrůstali v Bořeticích. S manželkou Hanou, se kterou se odstěhoval do Kobylí, měl dvě děti. Dceru Marcelu a syna Lukáše. Na Bořetice nikdy nezapomněl a dlouhé roky s pomocí bratra a kamarádů opravoval domeček v ulici Chalůpky. Tam se i po rozvodu na chvíli usadil, ale pak odešel za láskou do Rosic. Své poslední dny trávil u syna ve Žďanicích, na domečku, který mu pomáhal opravovat.

Táta nás opustil po krátké těžké nemoci dne 18. května 2020 ve věku 52 let. Vzpomínají na něj vnučata Olivie a Samuel, dcera se synem i jeho milovaný bratr s přítelkyní.

Tatínku, pozdravuj nahoře babičku i dědečka a dohlížej na nás.

Májka v Bořeticích

V letošním roce to bylo již druhým rokem, co byla před domem na ulici Školní postavena děvčeti v noci před prvním májem májka. Tento zvyk byl v minulosti běžný. Májka většinou břízová byla přinesena z lesa a stavěla se také starostovi a dalším významným osobám v obci.

Bylo ctí každého chlapce postavit před dům svého děvčete májku. A nejen to. Májka nebo jen opentlené větve se strkaly do komína domů, kde bydlelo neprovdané děvče. Ještě v 50. letech minulého století to dělala skupina kamarádů, v které byl přeborníkem v lezení po střechách dnes již „strýc Tonda L.“. Ten lezl na střechu jako první a ostatní mu májku podávali. Nejen májky, ale přesouvalo se vše, co občané neměli uklizeno nebo přivázáno na ulici. Tak se stěhoval vál, branky, stavební materiál...

Tak jsme jednou stěhovali cihle pekaři Springerovi, který tehdy stavěl nový dům s pekárnou, do vedlejšího domku mezi dveře. Pekař to uslyšel a vyřítit se na nás s řetězem „držákem“ od vozu a hnal nás až skoro ke Kobylí. Pověstným se stalo přesunutí dřevěného záchodu tetičky „Stázky“ na nivu, kde je dnes prodejna Jednoty. Dlouho trvalo, než jej sousedé vrátili. Jednou jsme také přesunuli vál od domu pana Kocmánka pod starou školu.

Dělaly se také „cestičky lásky“. To se od domu mládence k domu děvčete (a někdy se tak prozradilo něco, co mělo být ještě tajné) vysypala cestička pískem, plevami nebo se kreslila vápnem. (Tento zvyk dodržují v tento den Němčičáci dodnes, jen s tím rozdílem, že glosují události v obci.) V mnoha obcích se vypráví stejná událost, kdy byl rozebrán vůz a zase složen na střeše, a někde, že do něj byl v putnách nanošen hnůj.

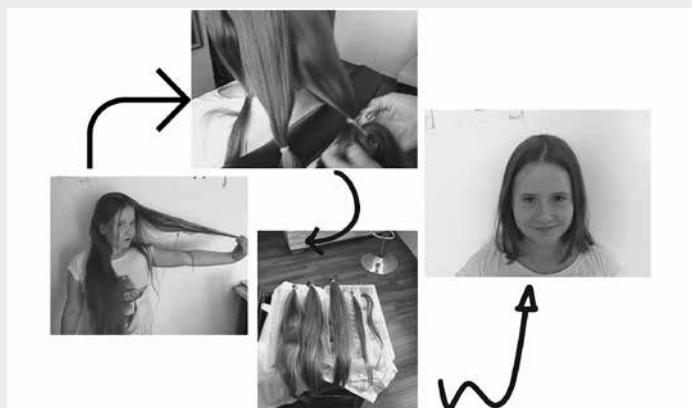
Stavění májek bylo zakázáno císařem Josefem II. v dekretu s odvodněním, že by se zdražilo dřevo. Prosím pamětníky o vzpomínku, co vyváděli v noci, kdy létaly čarodějnice. V tento večer také hospodyňky strkaly do oken, dveří, chlévů a vrat větvičky rozkvetlé meruzalky zlaté, aby odradily vstupu do domů a chlévů čarodějnicím.

Václav Petrásek

Autor: R. Stohanzl

Dobrý skutek Aničky Šebestové

Aničko, rozhodla ses darovat své vlásky. Pro jaký účel? Pro koho?

Hlavně pro děti, aby je použily. Přivedla mě k tomu moje babička, která měla nemoc, při které přišla o vlásky. A tak jsem se rozhodla je darovat. Chtěla jsem je dát babičce, ale už tady není, tak je daruji dětem, co je potřebují víc než já. Ale nechala jsem si ještě trošku vlasů, abych se mohla česat.

Takže to bylo za účelem, abys pomohla jiným dětem, které vlásky nemají. A nelituješ toho?

Ne, jsem ráda. Už je měla dlouhé, a navíc mi v nich už bylo horko, tak jsem ráda, že jsem je darovala a že udělaly radost.

Za rozhovor děkujeme Aničce Šebestové a její mamince

Třemdava v Zázmoníkách

Skoro dvě stovky rostlinných druhů roste v chráněných Zázmoníkách u Bořetic. Mezi nimi však jistě nepřehlédnete třemdavu bílou. O třemdavě kolem Bulhar napsal kdysi Petr Bezruč:

*Daleko uhlas. Kolem Brna kdysi,
teraz pulgarské v červnu zdobíš háje.
Zdaleka slepý pozná tvoje rysy
po mocné vůni, která rozkošná je...*

Skutečně ji nepřehlédnete. Roste po celém okraji mezi Panským lesem, Ochozemi a Zázmoníky. Až metr vysoké rostliny třemdavy (*Dictamnus albus*) jsou při kvetení zakončeny vrcholovým hroznem květů a po odkvetení i plodů (semen). Ve středověku se považovala za rostlinu léčivou. Hlavně její bílý kořen, podle kterého je nazvána, i když květy jsou růžovobílé. Při kvetení vylučuje éterické oleje. Za teplých a bezvětrných dnů je možno tyto výpary nad rostlinou zapálit.

O zapálení jsem se jednou s přítelem Jaromírem Tomečkem, čestným občanem Bořetic pokoušel. Nepodařilo se nám to pro

mírný vánek, který výpary rozptyloval. Pak mě spisovatel Tomeček vyprávěl o jejím původu na Krétě, o vzniku jejího názvu a rozšíření rostliny ve světě. Voní příjemně po skořici a květy jsou výbornou pastvou pro včely. V první světové válce se její listy používaly místo tabáku. U nás je tato rostlina úplně chráněna. Dotyk s rostlinou může však vyvolat zápalu kůže. Proto se při návštěvě Zázmoníků pokochejte její krásou, přivoňte si, ale netrhejte ji.

Jistě znáte ten biblický příběh, jak se Hospodin zjevil Mojžíšovi nad hořícími keři. Někteří badatelé si to vysvětlují tak, že tím keřem byla velká skupina kvetoucích třemdav, která hořela.

Václav Petrásek

V roce 2020 si připomínáme...

Kromě 75. výročí osvobození z nacistické okupace, kterou moje generace prožila, jak se říká, na plné pecky, je vhodné připomenout si aspoň některá jiná výročí, jakkoliv neveselá. Pokusím se je v tomto přehledu uvést co nejstručněji, v chronologickém (časovém) pořadí. Zmínil jsem se přirozeně především o těch událostech, které souvisí aspoň maličko s dějiny našeho rodného kraje. Nejprve si zopakujeme tři „dvacítky“ z dávné minulosti.

1420, 25. března, tedy před 600 lety, v bitvě u Sudoměře a **14. července 1420** na kopci Vítkově u Prahy znovu porazil jihočeský zeman **Jan Žižka z Trocnova** (nižší šlechtic s tvrzí, kterého by vlastní pozemkový majetek neužil, a proto se od mládí dal najímat jako žoldněř ve službách různých katolických i nekatolických magnátů) jako hejtman v čele husitů, vojska křížáků a obě tato data jsou historiky považována za počátek *husitské* revoluce (jak se o tom psávalo ve starých školních učebnicích) či *husitských válek* (jak se to označuje v současné historiografii). Vojenští dějepisci dodnes oceňují Žižkovo strategické umění a jeho moderní chápání bojů v pozdním středověku. Proti těžko pohyblivé, kompletně obrněné rytířské jízdě dovedl tento zkušený, třebaže stárnoucí (tehdy již 60letý) velitel postavil nezdolnou hradbu z těžkých, masivně okovaných selských vozů a také italskou novinku, první palné zbraně, děla a pušky, jímž říkali kvůli jejich tvaru *píšťaly*. Z příručních zbraní se uplatňoval jezdecký úderný palcát, pro pěchotní houf se hodila hvězda – řemdih, různé dlouhé sudlice atd.

Žižka, byť napůl oslepený, bojoval s husity jen čtyři poslední léta svého života: padl v bitvě u Příbyslavi v roce 1424. Jím rozpoutaná husitská válka se táhla ovšem až do roku 1434, do bitvy u Lipan., ve které byli husité (vedení ovšem Prokopem Holým) na hlavu poraženi. Celých 14 let bojovali husité v Čechách i na Moravě, ba i v přilehlých zemích za hranicí, v Sasku, Dolním Rakousku a Uhrách, a pro svou

neporazitelnost stali se postrachem soudobé Evropy. Při velebení jejich bojových úspěchů se však decentně zamlčuje, že i husitské války, jako všechny války v 15. století měly výrazně pustošivý ráz. Poté, co Žižka tak hladce porazil katolické rytíře, pustil v čele fanatických bojovníků do dobývání katolických měst, bohatých klášterů a kostelů, i vesnic, které byly majetkem jejich nebo pražského arcibiskupství či olomouckého biskupství. Do našeho kraje, na Břeclavsko se husité dostali až v roce 1426. Byli to *táborité*, patrně pod velením Prokopa Holého, co zpusťovali Podivín, Valtice a Mikulov. Zanechali za sebou i mnohé zaniklé vesnice a menší osady a nespočítatelného množství lidských obětí. Husitské války měly na svém kontě i tisíce zničených uměleckých, malířských i sochařských, děl raného a vrcholného středověku, protože husité (zvláště ti radikální – táborité) se okázale hlásili k obrazoborectví.

Druhým často uváděným památným datem je **8. listopad 1620** (tedy před 400 lety), kdy se odehrála proslulá **bitva na Bílé hoře** u Prahy, a to u letohrádku Hvězda, podnes existující renesanční stavbě. Na Bílé hoře se střetla vojska císaře Ferdinanda II. Habsburského, horlivého katolíka, s vojsky českých nekatolických stavů (tj. šlechty a svobodných měst). Stavovská vojska tam utrpěla krutou porážku, třebaže bojovala statečně, zvláště prý Moravané, z nichž 300 se bránilo do posledního muže. České dějepisce tradičně vyzvedává význam té katastrofy: označuje ji jako *konec samostatnosti české* a podle toho člení dějiny českého novověku na dobu předbělohorskou a dobu pobělohorskou. A opravdu, vítěz z Bílé hory, Ferdinand II. se krutě a nemilosrdně vypořádal se svými poraženými soupeři – 21. 6. 1621 dal na Staroměstském náměstí v Praze popraviti 27 *českých pánů*, předáků nekatolického stavovského povstání a zároveň ihned ustavil dva místodržící (v Čechách knížete Karla z Lichtenštejna, na

Moravě Františka z Ditrichsteina), kteří měli mimo jiné za úkol sestavit v obou zemích konfiskační komise, které vypracovaly pak seznam zbývajících dalších „rebelantů“ a jejich statků, které byly jim pak zabaveny a v aukcích rozprodány jeho věrným katolickým aristokratům, případně církevním institucím, jak ukazuje případ blízkých Čekovic (nekatolík Adam z Víckova).

Bílou horou nezačíná, nýbrž jen dál pokračuje třicetiletá válka (1618–1648), kterou si nesmíme představovat anachronicky souvislé bojování na jedné vojenské frontě. V našem kraji nevnímali prostí lidé Bílou horu tak tragicky, vždyť měli za sebou daleko otřesnější zážitek z července 1605, z náhlého a nanejvýš kutého vpádu Bočkajovců (tedy stoupců kalvinistických uherských povstalců), kteří vypálili v Bořeticích kostel a faru a zřejmě zničili i přilehlou tvrz. To nebylo však všechno. Během třicetileté války sem vpadly už v roce 1623 povstalci, vedeni kalvinistou Bethlenem Gáborem a po válce, roku 1663, samotní Turci, kteří tedy ovládali skoro celé Uhry – takže ke konci toho století byly Bořetice z 88 procent pusté.

O něco radostnější je **100. výročí** definitivního schválení první **Ústavy republiky československé**, a to **29. února 1920**, Národním shromážděním RČS. Tato ústava, jež bývá nazývána *masarykovskou*, dala právní základ našemu demokratickému státu, demokracii parlamentního typu. Problematiku národnostních menšin (z nichž nejpočetnější byla menšina německá, za níž následovali Maďaři, Rusíni, Poláci), řešila unitárně – chápala je jako *národ československý*. Z tohoto pojetí vznikly pak velké nesnáze v 30. letech, jež vedly až k Mnichovu a dočasnému rozpadu Československé republiky. Platnost

ústavy skončila 15. března 1939, kdy nacistické Německo obsadilo Čechy a Moravu (*Protektorát Böhmen und Mähren*), na Slovensku vznikl *vazalský Slovenský štát* a Podkarpatskou Rus obsadili Maďaři a Těšínsko Poláci.

Nedlouho po únorovém puči dali však komunisté 9. května 1948 novou, *Ústavu 9. května*, která přisoudila rozhodující slovo v ČSR, tehdy již totalitním státě Komunistické straně Československa (tzv. vedoucí úloha KSČ). K masarykovské ústavě z roku 1920 se náš stát ani po převratu, po Listopadu 1989, nikdy nevrátil. Každopádně však se i současná *Ústava České republiky z roku 1992* tou masarykovskou Ústavou inspirovala.

Milí čtenáři, letos si chtěl bych musíme připomenout i dvě méně „kulatá“, přece však významná výročí. Je to **70. výročí** dvou smutných událostí – jednak dubnové **Akce K** (zrušení mužských klášterů), jednak červnová **Poprava** (justiční vražda) **Milady Horákové**. Obě uvedené události si pamatují, třebaže v té době, kdy se odehrály, nebylo hned možno získat o nich objektivní informace, protože známá rozhlasová stanice Svobodná Evropa zahájila své vysílání až v červenci 1950 – a my mohli tehdy čerpat své poznatky jen ze lživé komunistické propagandy nebo z lidové *šeptandy*. A to znamenalo – mít někoho dobře známého, kdo by měl dobré rádio, aby se z něho dal poslouchat Hlas Ameriky. Taková zpráva se pak předávala jen šeptem a jen přátelům.

Antonín Grůza

Pod pergolou

Oldřich Damborský (2016)

Pohárek vína se v rukou třpytí,
každá dívka je kolombína
a má ve vlasech zlaté kvítí.
Pod pergolou s plným džbánkem
se bláhové řeči vedou,
ovívání jen teplým vánkem,
omámení rezedou.
A písnička zazní,
věčně zelená jako révy listy,
ó, vy krásní blázni,
vy víte, že duše i srdce píseň čistí...

Hodová neděle (krátká báseň v próze)

Oldřich Damborský (1994)

A zase ta hvězdná obloha v srpnovou neděli, ó zapomeneš na rána kalná a bláhová, a měsíc si hraje svou romanci pro křídlovku, kapelníkovi připlácněš na čelo stovku a on hraje svou hvězdnou polku a jste jeden vánek, jeden vítr, stěží je někdo, kdo by vás z toho víru vytrh'. Praporek se na máji třepetá a pod ním všichni ti, co si chtějí užít života. Víno teče proudem a dáblík ti šije každým oudem, daleko je do nebe a tak blízko do pekla, ta srpnová nedělní noc jako splašená kobyla utekla...

Šest letních haiku

Oldřich Damborský (2001)

Hlaváček letní
hoří ve smaragdové
lesní zeleni.

Ty jsi ta kotva,
co drží mou rozbouřenou
loď zásti v přístavu.

Bílé krajky splavu
uchvacují blondáčka
letního slunce.

Duše velkých žen – nespoutaná tsunami
v přístavu konvencí.
Na hladině stříbro

odrážejícího se Měsíce
alchymie léta.

Vlny rybníka
uklidňující bělost
páru labutí.

NOVINKY Z KRAVIHORSKÉ KRAJINKY

Spolupráce VUT v Brně a Kravihorské republiky

Kravihorská republika byla požádána brněnským VUT prostřednictvím Ing. Bohuslava Krále, absolventa VUT a konzula Kravihorské republiky v Brně o spolupráci na výzkumu plašení špačků. Na konci května přijel na jejich žádost tým pracovníků VUT vedený doc. Ing. Petrem Marconěm, Ph.D., do Bořetic do sklepa vinaře Jana Hempla. Toho doporučil emeritní prezident Václav Petrásek k vedení skupiny vinařů z KHR, která měla předat týmu VUT zkušenosti našich vinařů s bojem proti špačkům u nás. Poznatky pak tým VUT zapracuje do jejich konceptu systému plašení špačků, na kterém pracuje. (Vinař Hempl má se špačky již několikaleté zkušenosti, neboť již několik let po sobě mu sežrali úrodu v trati Čtvrtě. Loni to bylo 70 %.) VUT pracuje na testování a vyhodnocování několika způsobů plašiče špačků a varování před jejich útoky. Pan docent Marcoň nás informoval o tom, co se bude muset vyřešit:

„Cílem projektu je navrhnout a realizovat systém pro plašení špačků na vinicích. Tento systém bude založen na pasivním optickém lokátoru. Prostřednictvím kamer budou sbírána obrazová

data, která budou následně zpracována pomocí moderních algoritmů. V oblasti těchto algoritmů bude proveden aplikovaný výzkum a bude vybrán nejvhodnější algoritmus pro správnou detekci špačků. Na základě pozitivní detekce bude podán impuls akčnímu členu, který provede plašení špačků. Navržený systém bude mít tři moduly: 1. pasivní optický lokátor s kamerami. 2. akční modul zajišťující plašení špačků, kde se počítá s užitím reproduktorů, dronů a plynových děl. 3. napájecí modul pro lokátor a akční člen umožňující jak připojení do elektrické sítě, tak také bateriové napájení s fotovoltaickým panelem. Varování před náletem zjištěného hejna špačků by mělo být posíláno do obecních rozhlasů a do mobilních telefonů.“

Tým řešitelů spolu s vinaři z Bořetic se pak přesunul do terénu s velkým počtem vinic ve vinařských tratích Čtvrtě a Trkmanska, kde je přehledný terén vhodný pro cíle projektu.

Václav Petrásek

Napsali nám

Ahoj Václave,

doufám, že členové vlády velkoryse přešli drobné pochybení v článku o SSR KH. Není snad ku škodě, když v ČR se o skvělé SSR KH bude vědět.

Před pár dny zase v Pražském deníku přetiskli humornou informaci o konzulátu SSR KH v Rakovníku. Posílám pro informaci celé znění. Uznáš-li za vhodné, tak to klukům z Vlády přepošli, ať vědí, že již 17 let poctivě sloužíme společné věci.

Moc všechny pozdravuji a těším se na brzké setkání,
Ruda

Konzulát SSR KH v Rakovníku

Turista neznalý mapy by se svými toulkami Rakovníkem mohl dostat až na konzulát Svobodné spolkové republiky Kraví hora. Republika se sice nachází na Moravě a v Rakovníku má pouze svůj konzulát, nicméně i tak je tam malý vinohrad se vším, co k řádné vinařině patří.

„Je to jen záliba v činnosti našich předků, kterou rodina, do které jsem se před čtyřiceti lety přičlenil, plně podporuje. Na prvopočátku v roce 2000 bylo hlavním cílem spojit tvrdou vinařskou práci se

zábavou, recesí a humorem,“ vyzdvihl honorární konzul a rytíř Královského Řádu svatého Urbana Rudolf Pánek.

Svobodná spolková republika Kraví hora se chce chovat státotvorně, být spolehlivým sousedem pro Českou republiku a důvěryhodným partnerem v Evropské unii. Konzulát v Rakovníku v současné době vyřizuje několik žádostí o občanství. „Připravujeme i úřední podklady pro souhlas s udělením krátkodobého politického azylu, spojeného s intenzivní léčbou pro některé významné představitele cizích států, kteří jsou v podezření ze ztráty zdravého rozumu,“ potvrdil Rudolf Pánek.

Na počátku se konzulát setkával s nedůvěrou, že si někdo troufnul uprostřed vyhlášené chmelařské oblasti vysadit malý vinohrad a vykopat originální vinařský sklep. „V současné době už funguje dlouholetá tradice těšení se na pravý, nefalšovaný rakovnícký burčák, jeho ochutnávku a folklorní zvyky spojené s vinařskou činností,“ nastínil honorární konzul, kterého na tom nejvíce baví vzdělávací činnost zájemců z Čech ve vinařině, vinohradnictví, národopisu, folkloru a našich moravských lidových tradicích.

Rudolf Pánek, www.konzulat-ra.cz

Vážení čtenáři,

v Bořetických listech jsem četl několik článků vinařů, jak dělají, nebo jak se má dělat víno. Ten nejpovolanější, profesor Vilém Kraus, nám to radil již před 20 lety v katalogu výstavy vín v roce 2001.

Vážení přátelé vinaři

Vysoká jakost moravských vín je základem k udržení našeho vinařství

Vývoj našeho vinařství v druhé polovině 20. Století měl pozitivní rysy až do konce sedmdesátých let. Pak se začala pomalu projevat stagnace. Nejprve u velkovýrobních podniků a později i u drobných vinařů, mezi nimiž nechybělo těch, kteří své vinice přetěžovali sklizněmi a jakost vína doháněli nadměrnými dávkami cukru. Výsledkem byla zhoršená jakost zastíraná vysokým obsahem alkoholu a zbytkovým cukrem. Mnozí degustátoři dávali při hodnocení vín pro výstavy takovým padělaným vínům vysoká ocenění. Pomalu se stalo zvykem, že poctivé, suché a méně alkoholické víno zůstalo bez povšimnutí a když vyšel nový zákon, tak vína přírodní v kategorii vín přívlastkových, vyrobených bez cukření, stála nedocenená vedle přecukřených zdánlivě plných vín jako popelky.

Všechno potřebuje svůj vývoj a čas, pomalu se i konzument začíná lépe orientovat a přibývá těch, kteří chápou v čem je krása necukřených vín a nebo vín jakostních s malým přídatkem cukru, ale suchých. Jenomže taková vína potřebují jiné zacházení ve sklepě. Nejdůležitější je jejich ochrana před přístupem vzduchu a použití všech technických možností, které poskytují velmi dobře zásobené obchody s vinařskými potřebami.

Nadešel čas, kdy se musí i drobný vinař přizpůsobit novému vývoji. Pro nás je nyní důležité ukázat všem domácím i cizím konkurentům našich moravských vín, že naše krásná příroda je schopna родit dokonalá odrůdová vína., jejichž krásu dovedou vinaři nejen ztvárnit ale i udržet. Pro nás je nyní příkazem: Umírněně řezat vinice, nehonit se za vysokou sklizní, dát přednost jakosti hroznů, sklízet až při dokonalé zralosti, neždímat hrozny do poslední kapky mošty v listu, odkalovat před kvašením mošty, používat čisté kultury kvasinek, brzy po kvašení vyčistit vínr šířením a filtrací, nechat je do března uzrát naprosto čistá. Nechodit do nich stále, ale pít loňské, v dubnu všechna bílá vína nalahvovat a nechat je zrát v lahvích. Naučit se lahvovat je příkaz dnešní doby!!! Musíme se na toto důležité opatření připravit nejen technicky, ale i organizačně vzájemnou výpomocí. Zvláště vína přívlastková musí být zavčas nalahvována, protože svoji jakost dosáhnou až po ležení v láhvích.

S přátelským pozdravem Váš

prof. Vilém Kraus

Zdeněk Jambor

Dopady opatření proti koronaviru na KHR

I na Kravihorskou republiku dopadlo opatření vlády spřátelené České republiky proti rozšiřování Covid-19. První tvrdý dopad byl na „Velikonoční košť“, který je již dlouholetou tradicí, kdy první byl již v roce 1937, a podle nařízení vlády ČR jej letos nebylo možno uskutečnit.

Druhým dopadem opatření proti epidemii koronaviru byl zákaz konání tradičního Putování za vínem na konci května spojeného s oslavou státního svátku KHR. Nebylo možno dodržet pokyny epidemiologů v počtu návštěvníků (každý rok je to kolem 1 000 návštěvníků) a hlavně dodržení hygienických nařízení. Přesto se našlo hodně vinařů, hlavně těch, kteří „parazitují“ na práci kravihorců v propagaci našeho bořetického vinařství a kteří ještě nic pro KHR a pro propagaci našeho vinařství neudělali. Oznámení těchto vinařů Živnostenskému úřadu bylo zamítnuto. Přijelo hodně návštěvníků, kteří na tuto naši akci jezdí a ke kterým se nedostala informace, že se akce nekoná. KHR musela vrátit předem zaplacené vstupné.

Vláda rozhodla místo těchto neuskutečněných akcí, že se zaměříme na konání nočního putování po sklepech v srpnu o svátku sv. Vavřínce, bude-li to odpovídat rozvolňování opatření vlády ČR. Vláda KHR také rozhodla zajistit o víkendech otevření alespoň jednoho vinařství. Informace jsou na informačních tabulích.

Václav Petrásek

Stručně z Kraví hory

Nové dopravní značky v prostoru Vinckova náměstí instaloval Olin Sadílek. Má tam svůj sklep a po zkušenostech z nebezpečného vjezdu „kolařů“ na Vinckovo náměstí z „horního frejdu“ se rozhodl pořídit na svůj náklad nové značky, které upozorňují na vjezd do náměstí jako do silnice s předností v jízdě.

V minulém roce koupila Kravihorská republika starý dřevěný lis a nainstalovala jej na křižovatku silnic ke sklepům pod Kraví horou a silnicí ke sklepům v Hliníkách. V letošním roce přesunuli k lisu pracovníci obce posezení, které bylo v loňském roce instalováno ke kaštanům, celnici a kříži u stavebnin.

Nejen na Pálavě, ale i v Bořeticích v chráněném území Zázmoníky vykvetl letos také ve velkém kavyl Ivanův zvaný také někde vousy svatého Jana a v Bořeticích také „trucové peří“. Dnes můžete velké plochy na chráněné stráni Zázmoníků spatřit kavyl Ivanův vlnící se ve větru. Naopak již několik let jsem nenašel vzácný a na Zázmoníkách kvetoucí včelník rakouský. Pravidelně navštěvuji na konci května a začátku června místa, kde byl v roce 1924 nalezen, a našel jsem také na přelomu století druhý prostor jeho výskytu, a to asi 1 km od toho prvního na místě, kterému se říká „první boří“.

Václav Petrásek

Filmaři v Bořeticích

Ve čtvrtek 11. června začala v Bořeticích Česká televize natáčet osm dílů krimiseriálu Hlava medúzy. Ve sklepech pod Kraví horou natáčel první záběry kriminálky režisér Filip Renč s herci Jitkou Čvančarovou, Jiřím Dvořákem a místním komparzem.

Dále v této kriminálce budou hrát Petra Bučková a Michal Istebník. Symbolem této kriminální série se stal stejnojmenný Rubensův obraz – co had, to zločin. Vše se točí na jižní Moravě. Dnes to bylo ve Vinařství Jedlička a sklepech v Zahraničí.

Václav Petrásek

Vinaři mají obavy

V těchto dnech začala kvést réva vinná, ale vinaři mají obavy z dlouhodobých dešťů. Réva vinná je rostlinou samosprašnou. To znamená, že úloha hmyzu je pro kvetení nepatrná a réva si to vše „zařídí“ sama. Kvetení révy netrvá dlouho. Jeho doba záleží na odrůdě, klimatických podmínkách a stanovišti. Při kvetení je důležité teplo a sucho. Za příznivých podmínek odkvete již za pět dnů. Při dešti je pyl na květu spláchnut, nemůže ulpět na blizně a vinaři říkají, že bobule „sprchne“ a snižuje se úroda.

V současné době již velká většina odrůd révy kvete a z těch „medardovských“ dešťů nemají vinaři radost, i když vlaha vinice potřebují. Vinohrady dobře přezimovaly, přírůstky letorostů a nasazení hroznů jsou pěkné, ale vlhko a teplo může být příčinou vzniku plísňových onemocnění a spolu se sprchnutím při kvetení mohou ovlivnit úrodu.

Václav Petrásek

DUCHOVNÍ OKÉNKO

Co nám koronavirus vzal a co nám dal?

Nikoho z nás nenapadlo, že se budeme potýkat s koronavirem, který ovládne naši planetu a zasáhne prakticky do každého oboru lidského života včetně církve. Když jsem se díval v prosinci na zprávy v televizi, že se v Číně objevil nějaký koronavirus, nebral jsem to příliš vážně, natožpak že by mohl přijít až k nám. Netrvalo ani tři měsíce a museli jsme čelit opatřením. Je vidět, že svět je kvůli cestování jedna malá vesnice. Den ze dne se měnil život v naší zemi. Zavíraly se školy, restaurace, obchody a dokonce i hranice. Bylo zakázáno se setkávat s přáteli a mnoho lidí se dostalo do izolace. V kostelích byly zrušeny mše svaté kromě pohřbů, což nikdo z lidí nepamatuje. Lidé odkládali naplánované svatby a křtiny, přípravy na svátosti.

Předsíně kostelů jsem nechal otevřené alespoň k soukromé modlitbě a byl jsem rád, že někteří z vás jste toho využívali, když jste šli na hřbitov. Mohu vám říci, že sloužit mši svatou bez lidí a mít zavřenou faru bylo pro mě hodně zvláštní a nezvyklé, i když jsem to už jednou zažil – před devíti lety, když jsem onemocněl rakovinou. Přemýšlel jsem, jak tuto situaci uchopit a využít, a jak i nadále zůstat ve spojení s farníky a co jim nabídnout, aby mohli prožívat víru i mimo kostel. Na farní stránky jsem proto vkládal odkazy a náměty, jak prožívat víru v tomto období, zvláště pak velikonoční svátky. V první řadě jsem se snažil telefonovat se staršími farníky, na které jsem měl číslo a ptal se jich, jak to zvládají. Později jsem nabídl možnost všem lidem osamoceným či smutným mi zatelefonovat, popřípadě jim pomoci nebo se s nimi pomodlit. Nikdo toho nevyužil, z čehož jsem usoudil, že všichni měli okolo sebe dobré lidi. Protože o Velikonočních nebylo možné se zúčastnit obřadů, rozhodl jsem se natočit k jednotlivým dnům velikonočního třídenní a následujících neděl krátké videopozdravy s poselstvím. Nyní už můžeme slavit mši svatou v kostele. K dnešnímu dni, když píšete tento článek, můžeme se scházet v počtu 500 lidí, což pro naši farnost znamená žádné omezení.

Něco se zastavilo, ale na druhé straně vzniklo něco nového. V lidích se probudil zájem o druhé a pomáhat si tím, že šli roušky pro ty, kteří to nejvíce potřebovali, a nabízeli pomoc seniorům. Začali si více vážit práce zdravotníků, policistů, hasičů, prodavaček a zkrátka všech, kteří nám občanům sloužili. Rodiče objevili náročnost povolání učitelů. Každá krize je výzva k zamyšlení a k hledání nových možností i pro prožívání víry. My lidé často poznáme hodnotu člověka či věci, až když o ni přijdeme. Naše víra nemá být jen vázána na kostel, ale je potřeba ji žít ve svém běžném životě. Ale na druhou stranu – mše svatá je to nejcennější, co může věřící člověk prožít, neboť se při ní setkává a přijímá živého Boha a Boží slovo do svého nitra.

Většina z vás jste asi nevěděla, že ve 2. století žila svěřice sv. Korona, ke které se obraceli lidé v době epidemie a prosili ji o pomoc a její ostatky jsou uloženy v Praze v katedrále sv. Víta. Mnoho lidí v této době ji prosilo o přímmluvu.

Výraz koronavirus pochází z latinského slova corona tzn. koruna. Koronavirus se viditelně podobá koruně, která je symbolem moci a autority. Tento virus má nad námi lidmi opravdu obrovskou moc. Pouhým okem je sice neviditelný, ale povšimněte si, k čemu všemu lidstvo donutil, a co všechno kvůli němu naopak dělat nemůžeme.

Důrazně nám také připomíná, jak jsme zranitelní. Člověk na svou smrtelnost snadno zapomíná. Koronavirus dokládá, že náš vztah ke stvoření není v pořádku. Žijeme si tak, jako by nám vše patřilo. Papež František řekl tuto větu, která nás může vést k zamyšlení: „Bůh nám vždycky odpustí, lidé někdy a příroda nikdy.“

Ale pro nás křesťany existuje ještě jiná koruna, která je naší nadějí. Je to trnová koruna, kterou vložili Ježíši Kristu u soudu na hlavu vojáci, než byl popraven. Tato koruna dokládá, jak hluboká je propast mezi stvořením a jeho Stvořitelem. Zemi stvořil Bůh, ne my. Nejsme jejími majiteli, přestože o to usilujeme.

Není možné připravit pro lidi dva ráje: jeden ve spojení s Bohem a druhý bez Boha. Koronavirus velmi rychle bortí naše iluze o tom, že na zemi vybudujeme dokonalý svět.

V porušeném světě, který je důsledkem zla ničen, jsou bolest a utrpení nevyhnutelné. Dokud nezačal na celé planetě řídit koronavirus, před touto realitou jsme možná utíkali. Teď ho už ale nelze ignorovat, stejně jako nelze ignorovat otázky života a smrti.

Koronavirus nám může připomenout onu definitivní skutečnost, že jsme smrtelní. A že je tu mezi námi a s námi Bůh, který je na naší straně, na kterého jsme možná zapomněli a který nás chce přivést blíž k sobě.

Na závěr nás mohou povzbudit slova apoštola Pavla, který se nestýchá o svém přesvědčení ve vztahu k budoucnosti mluvit otevřeně. Pavel se v životě mnohokrát ocitl v nebezpečné a náročné situaci. Byl několikrát zbit, uvězněn, málem zabit a při naplňování svého poslání prožíval mnohou bídu a strádání.

„Jsem přesvědčený, že všechno pozemské trápení neznámá nic proti slávě, která nás nakonec čeká. Jsem přesvědčen, že ani smrt, ani život, ani vládcí, ani nic z toho, co se děje, nebo teprve má přijít, nemůže nás odloučit od Boží lásky, kterou jsme poznali v Ježíši Kristu, který za nás umíral.“ (srov. Řím 8, 18.38–39).

otec Tomáš Caha

Informace o farnostech Bořetice, Kobylí a Vrbice na

www.bokovka.info

Svatá Korona, patronka před epidemiemi

V současné době, kdy se koronavirus šíří po celém světě, je možné si připomenout postavu mučednice z prvních staletí křesťanství – sv. Koronu, která byla uctívána dlouhou dobu jako patronka před epidemiemi. Ačkoliv kdysi patřila k oblíbeným svatým, o jejím životě a původu víme velmi málo.

Jako velmi mladá se stala manželkou Viktora, římského vojáka ze Sieny. Oba byli členy rané křesťanské komunity. Sám Viktor byl křesťanem, který se během pronásledování Kristových následovníků v Římské říši nechtěl vzdát své víry, za což byl popraven stětím. Samotný velitel byl překvapen moudrostí tohoto mladého vojáka. Korona zemřela jako mladá vdova také mučednickou smrtí během pronásledování císaře Antonia Pia nebo Diokleciána. Mladá dívka byla popravena roztrhnutím mezi dvěma palmami. Její tělo bylo uvázáno uprostřed dvou pevně ohnutých palm, po jejich uvolnění bylo její tělo obrovskou silou roztrženo. Tento výjimečně krutý způsob poprav v panovníkovi podmínila odpověď dívky, která odmítla obětovat pohanským modlám: „Dali mi jméno Korona a ty chceš, abych byla zbavena své koruny?“

Uctívání sv. Korony, podobně jako koronavirus přítomný v mnoha zemích po celém světě, „překročilo hranice“. Legenda o této mučednici z pozdního starověku je známá v Asii, Africe i Evropě.

První řecká legenda Viktora a Korony umísťuje jejich mučednictví do Damašku, později se však opakovala v různých variantách. Proto se vedle dnešního hlavního města Sýrie uvádí jako místo úmrtí Antiochie na jihu dnešního Turecka, Alexandria v Egyptě, Sicílie a Marseille. Řecká, latinská a etiopská církev uctívá svatou Koronu.

Z Blízkého východu se legenda o ní dostala do Itálie nejpozději v 6. století. Pozůstatky obou manželů se nacházejí v Castelfidardo na pobřeží Jaderského moře nedaleko města Ancona. Už v tomto období byl postaven kostel, který jim byl zasvěcen a již v 6. století se sv. Korona uctívala jako příklad věrnosti ve víře. V roce 997 přinesl císař Otto III. její relikvie do Čácha a ve 14. století je císař Karel IV. nechal umístit do chrámu sv. Víta v Praze.

Patronka před epidemiemi

Z tohoto období pocházejí i první důkazy o uctívání této svěťce v Bavorsku, u nás a Dolním Rakousku. Tam a v některých dalších oblastech světa je Korona uctívána jako patronka, která chrání nejen před epidemiemi a nepříznivým počasím, ale je také symbolem vytrvalosti ve víře.

Tradice zahrnují například zvyk každoroční pouť ke sv. Koroně v Dolním Rakousku. V roce 1504 v malém městečku St. Corona am Wechsel byla nalezena v dutém kmeni lipového stromu malá soška sv. Korony, a tak na památku této události byla na tomto místě postavena kaple. Kult této svěťce je znám i v jiných částech Rakouska, také ve Vídni, kde je lékárna sv. Korony. Při této příležitosti rakouská média poukazují na to, že skutečnost, že mince ražené rakouskou mincovnou v letech 1892–1924 se nazývaly „korunami“ na památku svěťce.

Katolická církev vzpomíná na sv. Koronu společně s jejím manželem 14. května.

otec Tomáš Čaha

Rozhovor s našim rodákem Jožkou Mainclem

Uplynulo 20 let, kdy náš rodák Josef Maincl byl vysvěcen na kněze a slavil primum mši svatou v Bořeticích. Při této příležitosti jsme se ho zeptali na pár otázek:

Jak se Ti daří, jak se máš?

Mám se určitě líp, než si zasloužím. To je ale asi u křesťana, který si denně uvědomuje lásku Boží, normální. Práce duchovní i jiné je stále dost a jak se blíží padesátka, tak i zdravotní slouží čím dál víc.

Kolikrát ses během kněžského života stěhoval a které farnosti jsi za 20 let služby měl na starosti?

První dva roky jsem strávil jako jáhen a poté kaplan ve farním týmu v Příměticích u Znojma. Pak jsem se stal na 10 let mode-

rátorem farního týmu Milonice. V té době jsem působil především ve farnostech Brankovice, Chvalkovice a Hvězdlice a pár let i v Rostěnicích. Kromě toho jsem zastupoval i ve farnostech Bohdalice a Kučerov. V roce 2011 jsem byl ustanoven farářem a děkanem v Telči a k tomu jsem kromě kaplana dostal na starost i farnosti Mrákotín, Radkov a Kostelní Myslová, kterou jsem v roce 2013 vyměnil za Urbanov. V roce 2018 k tomu přibyla materiální péče o farnosti Studená, Palupín, Panské Dubenky, Popelín a Olšany.

Kolik máš nyní na starosti farnosti a kostelů? Jaké aktivity probíhají ve tvé farnosti?

V současné době mám na starosti spolu s kaplanem čtyři farnosti a materiálně ještě dalších pět. V těch devíti farnostech je celkem 21 kostelů a sedm far. Nejviditelnější aktivitou je dnes těžba kůrovcového dřeva v 60 hektarech farních lesů. Kromě nadprůměrně vysokého

množství varhaníků máme v Telči scholu a dva pěvecké sbory, dětský klub, mládežnické aktivity, klub seniorů a tři domovy důchodců. Scházíme se také při biblických hodinách, biblických tancích a společné modlitbě breviáře. Oblíbenou celoroční hrou je v Telči, „hádej, kde je dnes mše svatá“. Slouží se totiž v pěti kostelech a popis střídání bohoslužeb by byl delší než celý tento článek. Neměl bych zapomenout ani na farní kavárnu, řadu koncertů či farní den a farní pouť.

V čem vidíš smysl kněžské služby a poslání?

Být blízko lidem, ke kterým mě biskup poslal a pomáhat jim nacházet a prohlubovat osobní vztah k Bohu.

Co by bylo potřeba více dělat, aby bylo více povolovaných ke kněžství?

O tom by se dala jistě napsat celá řada tlustých učených knih. Pokusím se to ale stručně shrnout. Žít naplno z daru víry, který jsme ve křtu přijali. Pokud se přestaneme ptát, co by měla udělat církev, a začneme se se vši vážností ptát, co mám dělat já, tak je vyhráno, a to nejen v oblasti povolání ke kněžství.

Co všechno kněz během dne dělá a jak vypadá běžný kněžský den?

Jak vypadá běžný kněžský den neví. Ten můj je orámován modlitbou, a to především ranní. Mezi ranní a večerní modlitbou je program značně rozmanitý. Jednání s úřady, přípravy ke svátostem, slavení mše svaté, návštěvy nemocných. Zkrátka den naplněný setkáváním s lidmi od dětí až po seniory. Nechybí ani pestré formy aktivního odpočinku. Procházka po zahradě se sekačkou, výlet do lesa s motorovou pilou, cvičení se sbíječkou či zednickou lžící a nebo slaňování kostelní střechy s pokrývačským náčiním. Když pak začnou stávkovat třeba věžní hodiny nebo jiná důmyslná technická zařízení, přijde na řadu soustruh, frézka, svářečka a další stroje a nářadí. I mozkové závity je třeba občas protáhnout, a tak se dá třeba napsat program pro vytváření ohlášek nebo nový ovladač pro věžní hodiny.

Jsi telčským děkanem, v čem je specifická práce děkana?

Děkan koordinuje pastorační činnost v děkanství a pomáhá kněžím. Kdo chce podrobnosti, může si je najít ve stanovách zveřejněných na internetových stránkách biskupství.

Je nějaký rozdíl v prožívání víry na Vysočině s porovnáním u nás na jižní Moravě?

To nedokážu posoudit, ale určitě jsou rozdíly farnost od farnosti rodinu od rodiny. Každý jsme originál, a to je dobře.

Co patří k Tvým největším zážitkům během kněžského působení?

Vidět, jak se probouzí a roste živá víra.

Co Ti dělá v kněžské službě největší radost?

Být na cestě s Ježíšem a vidět, jak dělá zázraky v životech konkrétních lidí.

Co naopak bylo obtížné?

Byrokracie a nekompetentnost některých úředníků.

Můžeš se s námi podělit o nějakou humornou příhodu ze svého kněžského života?

Humor se nevyhýbá ani vážným chvílím. Jednou při pohřbu deklamoval řečník nad hrobem tklivou báseň, ve které znovu a znovu opakoval „zmlkly hlasy ptáků“. Evidentně nevzal na vědomí, že je jaro a hejna ptáků v keřích kolem hřbitova zase nebrala na vědomí slova této básně. Při poslední sloce za mohutného jarního zpěvu ptactva plakali smíchy i pozůstalí.

Jakou máš oblíbenou knihu, film a jídlo?

Oblíbená kniha je Bible, stále v ní nacházím něco nového a zajímavého. Z filmů asi pohádka Lotrando a Zubejda. A jídlo, pokud je v tom mák nebo brambory, tak to bude určitě dobré.

Co Tě čeká? Máš nějaké zajímavé plány a vize do budoucna?

Teď mě právě čeká postýlka s peřinou a na plány do budoucna se musíte zeptat otce biskupa.

A na závěr prosím nějaké slovo k povzbuzení pro rodáky.

Nebojte se budoucnosti, je v Božích rukou a já jsem poznal a uvěřil, že On je Otec milující.

otec Tomáš Čaha

Zveme vás...

30. 8. v 8.00 Vrbice – Poutní slavnost sv. Jiljí, patrona kostela

6. 9. v 11.00 Bořetice – Žehnání aktovek prvňáčkům a školákům

15. 9. v 18.00 Bořetice – První dětská mše svatá

4. 10. Bořetice – Děkování za letošní úrodu

11. 10. Vrbice – 100 let od posvěcení kostela

1. 11. v 15.00 Bořetice – Dušičková pobožnost na hřbitově za zemřelé

6. 12. v 15.00 Bořetice – Mikulášská nadílka v kostele

První svaté přijímání

V neděli 14. 6. 2020 na oslavu Božího těla, proběhlo v bořeckém kostele sv. Anny 1. svaté přijímání Aničky Šebestové a Zuzany Čumpové. Jako vždy to bylo velmi krásné a slavnostní, plné emocí a očekávání. Letošní příprava byla kvůli pandemii Covid-19 trochu náročnější, ale i přesto všechno jsme to dokázali zvládnout a na tuto slavnost se připravili. Chtěla bych touto

cestou poděkovat všem, kteří se na přípravě podíleli, jmenovitě paní Marii Kuchyňkové a otci Tomáši Cahovi. Samozřejmě děkujeme i rodině, bez které bychom tuto událost nemohly prožít na 100 %.

Zuzana Čumpová

Nový křížek v Bořeticích

Jednoho dne, když jsem na „Tálkách“ v sadě budoval búdu na nářadí a oddych, přemýšlel jsem, čím bych si to tam ještě zvelebil. V první myšlence bylo vybudovat kapličku, jenže po delších úvahách jsem přehodnotil svůj původní návrh a řekl jsem si, že by tu mohl stát jen křížek. A tak začal koloběh shánění. Nakonec jsem litinový křížek dostal od kamaráda ze Šumavy a podstavec jsem získal na Vysočině. A když jsem měl už vše připraveno, začal jsem budovat základ, dále usazení podstavce a přichycení kříže. Jak se dílo blížilo ke konci, napadlo mne, že když už tu bude stát nový kříž, byla by škoda, aby nebyl požehnaný. Po domluvě s Marií Kuchyňkovou, která můj návrh přednesla panu faráři, se domluvilo, že se křížek požehná a zároveň se tam může uskutečnit žehnání půdy a úrody, které se kvůli koronaviru uskutečnilo až 31. 5.

Když pan farář oznamoval místo žehnání v kostele, mnoho lidí netušilo, kde se místo nachází. A tak většina občanů vyrazila od kostela pomalu průvodem. I když počasí moc nepřálo, vše proběhlo tak, jak mělo. Hodně lidí říkalo, že se na tento konec Bořetic už dlouho nebyli podívat a moc se jim tam líbilo.

Jiří Šebesta

Mezi poli

Oldřich Damborský (2011)

Mezi zlatým obilím jde černý chromý pes,
skřívání létem opilí trykují až do nebes,
říčka Trkmanka se vine mezi zelenými břehy
není vinen ten, kdo rozdá i náprstek něhy.

Sladce meruňky zrají majíce hořké jádro,
žluté hrušky hladím jako její oblé ňadro,
klikatou prašnou cestou jdu prostovlasý,
vedle mne chromý černý pes, jež zajíce hlásí.

Vinohrad se vlní jako lev se zelenou hřívou,
letadlo rozpůlilo nebe dýmu bílou křídou.
Je léto, doba setkávání, horkých malin i jahod,
zamilovaných, zklamaných i šťastných náhod.

O relativitě času

Oldřich Damborský (2008)

Zurčí bílý splav nedaleko Rasovně,
zastavte tu chvíli, i když nejde povlovně.
Zastavte tu vteřinu, co běží úprkem,
to léto mládí s širákem za krkem.

Ó, ty bláhovče, chtěl bys hojivý jitrocel?
Vrátit čas, co je pomalý jako tekoucí med
a rychlý jako křídla tryskových letadel?

Zurčí bílý splav nedaleko Rasovně,
čas, pestrobarevný páv, jde neskromně,
pyšný s rozevřenými okatými péry
dělá z chlapců chlapy a z děvčátek dcery...

ZE SPORTU

Bořetický fotbal v době koronavirové

Začátkem února začali muži s poctivou přípravou na jarní část mistrovských soutěží. Hráči i trenér byli správně „nadržení“ nandat to všem soupeřům a poprat se o nejvyšší příčky v okresním přeboru. Účast na trénincích byla výborná. Trenér ladil taktiku sledováním zápasů týmů FC Barcelona, PSG a Manchesteru City. Domluvené byly přátelské zápasy s mužstvy Hovorán, Bukovan, Vrbice a Kobylí. První dva přátelské zápasy se odehrály. Pak však přišel blesk z čistého nebe a začátkem března, z důvodů pandemie koronaviru, byl vydán zákaz tréninků, zápasů a veškerého společného setkávání obyvatel. Poprvé, co pamatuji, se nedohrál soutěžní ročník. OFS vyhlásil, že soutěž je ukončena na základě podzimních výsledků. Nikdo nesestupuje a nikdo nepostupuje. Muži TJ Sokol tedy skončili na konečném 5. místě tabulky okresního přeboru za rok 2019/2020. Mužstvo mužů obnovilo tréninky koncem května 2020. Nyní probíhá příprava na novou sezónu 2020/2021. První mistrovské utkání nové sezóny se bude hrát 9. 8. Bohužel rozpis zápasů ještě v tuto chvíli není.

U mládeže byla situace podobná. Děti odehrály v zimě hodně turnajů v hale. Jakmile se měla rozeběhnout sezóna na trávě, byla soutěž přerušena. Po uvolnění situace děti během měsíce a půl odehrály spoustu přátelských zápasů a turnajů. Například mladší a starší příprava hrála turnaje ve Velkých Němčicích, v Moravské Nové Vsi a v Těšanech. Minipříprava hrála turnaje v Moravské Nové Vsi a v Kožušanech na Slovensku. Žáci hráli přátelské zápasy se Zaječím, Podvínem, Horními Bojanovicemi.

Pro sezónu 2020/2021 jsme přihlásili do soutěží OFS Břeclav kromě mužstva mužů také společně mládežnické týmy s TJ Sokol Kobylí. A to:

- mladší příprava,
- starší příprava,
- mladší žáci,

- starší žáci,
- dorost.

Za přípravy je zodpovědný klub Bořetice. Za družstva žáků a dorostu zodpovídá Kobylí. V podstatě teď máme družstva všech věkových kategorií. Hlavně co se týče dorostu je úspěch, že se tu dalo mužstvo po dlouhých letech dohromady. Zásahu na tom má hlavně pan Jiří Huslík. Jen je škoda, že tento Bořečák má jako mateřský klub TJ Sokol Kobylí. Jinak v týmu je většina kluků z Kobylí, dále asi šest kluků z Bořetic a nějakí hráči z Němčiček a Velkých Pavlovic. V kádru je cca 20 hráčů. Trenéři dorostu jsou Jakub Pazderka, Ondra Kocourek a Daniel Lang.

Jelikož máme dlouhodobě problémy s tím, že nám celá obec a turisté chodí na hřiště a ničí nám trávník a sítě na brankách tím, že si kopou neustále na jednom místě na branky, přestože hřiště je TJ Sokol a tím nám ničí náš majetek, rozhodli jsme se dát do pořádku vedlejší tréninkové hřiště, které bude sloužit veřejnosti. S tímto máme nemalé finanční náklady. Přesto nerozumím, proč jsou všichni na sportovní hřiště v obci (mimo fotbalového) oplocená a zamčená. Mělo by být v zájmu obce, aby měly děti kde sportovat.

Nyní na tréninkovém hřišti roste nový trávník. V plánu je ještě opravit a natřít branky a dodělat sítě za brankami.

Ve spolupráci s obcí se nám podařilo uspořádat turnaj O pohár starosty obce – Lužánky, Dědina, Chaloupky. Turnaje se zúčastnilo cca 35 hráčů – z toho jedna žena. Původní termín turnaje byl posunutý o týden na 27. června. To bylo štěstí, protože v tomto termínu nám vyšlo počasí. Kdyby byl turnaj v původním termínu, tak bychom hráli asi vodní pólo, protože celou sobotu přšelo. Děkuji všem, kdo pomáhal s organizací, sponzorům a všem, kdo se zúčastnili.

Luděk Gloza, předseda TJ Sokol Bořetice

Turnaj o pohár starosty obce očima hlavního pořadatele

V sobotu 27. 6. 2020 se uskutečnil již tradiční turnaj O pohár starosty obce Bořetice, kde proti sobě změřili své síly věční rivalové z Lužánek, Chalúpek a Dědiny. Rivalita se začala projevovat již několik týdnů před turnajem, a to v podobě „výměny názorů“, kdo může a nemůže nastoupit za určitou část obce. Nakonec se hráči domluvili a dostavili se v hojném počtu. V tomto turnaji, kde se z kamarádů stávají soupeři, bylo znát, že si nedarují nic zadarmo a hráli všichni naplno. Na hřišti jsme mohli vidět několik fotbalových momentů, klíček a gólů, že by mohl i Messi závidět. Ze zúčastněných hráčů by se mohl bez problémů poskládat i „B“ tým Celticu. Turnaj po velkém boji vyhrály Lužánky, druhé místo obsadila Dědina a třetí skončily Chaloupky.

Mezi zápasy si zahrály i nejmladší naděje bořetického fotbalu, a to mladší a starší příprava. I tady byl k vidění krásný fotbal.

Děkujeme všem fanouškům, kteří přišli na turnaj podpořit své sousedy a kamarády. A také hráčům, kteří předvedli skvělý výkon v tak horkém dni. Všichni ale poctivě dodržovali pitný režim a za to patří velké díky Oldřichu Linhovi za sponzorský dar v podobě dvou beček piva. I když na všechny nezbyla uzená cigára, tak se turnaj povedl.

Lubomír Dufek, místopředseda TJ Sokol Bořetice

Pozn. red.: Na YouTube kanálu Bořetický zpravodaj naleznete z této akce videoreportáž.

Tenisový klub TK Bořetice 2012, z.s. - činnost klubu (léto 2020)

Letošní se letní tenisová sezóna nám ukazuje, že nic není tak, jak má být. Přesňákový turnaj se neuskutečnil kvůli koronavirové krizi.

„Letní turnaj mistrů“ ve čtyřhře smíšených dvojic byl uskutečněn jen s vypětím všech sil. Po řadě omluvenek na poslední chvíli se turnaje zúčastnilo pět dvojic. V systému každý s každým vyhrála dvojice z Popic, Pavel Stránský a Roman Svobodný.

Dalším turnajem, který se uskutečnil na našich kurtech, byl turnaj mladých ve dvouhře „Big Head Open“. V sobotu 11. 7. začali účastníci turnaje již v sedm hodin ráno, aby stihli turnaj odehrát před blížícím se deštěm. Jenže to nestihli a turnaj se dohrával až v neděli dopoledne. Vítězem se stal Jaromír Grůza, který ve finále porazil Pavla Odstrčil.

Vrcholem letošní sezóny zůstal tradičně družební turnaj, který se měl odehrát 18. 7. 2020. Ale počasí bylo proti. Celý den pršelo, a tak si účastníci našli náhradní program v podobě turnaje ve stolním tenise. Náhradní turnaj měl výbornou úroveň a vítězem se bez jediné prohry nakonec stal Jan Neužil ze Šternberka. Turnaj si všichni užili, a i přes nepřízeň počasí měl výbornou sportovní i společenskou úroveň.

Letní turnaj mistrů, Bořetice 2020

1. místo: Pavel Stránský, Roman Svobodný
2. místo: Roman Pláteník, Zdeněk Stehlík
3. místo: David Smetana, Milan Herůfek

Big Head Open, Bořetice 2020

1. místo: Jaromír Grůza
2. místo: Pavel Odstrčil
3. místo: Jiří Kuchyňka

Družební turnaj (stolní tenis), Bořetice 2020

1. místo: Jan Neužil
2. místo: Milan Herůfek
3. místo: David Smetana

Za tenisový klub Milan Herůfek

Vítězové turnaje Big Head Open

Vítězové Družebního turnaje

Vítězové Letního turnaje mistrů

Nový termín!

Bazárek s hadříky V

SOBOTA 19. 9. 2020 8–12

KD Bořetice

Na akci podpoříme

Dům
pro Julii
DĚTSKÝ HOSPIC

Svatovavřínecké noční otevřené sklepy

8. srpna 2020, 17.00–24.00 h

Areál sklepů
Kráví hora Bořetice

V sobotu 26. září 2020 od 8 do 12 hodin

se koná v KD v Bořeticích

PODZIMNÍ A ZIMNÍ BAZÁREK

dětského oblečení, sportovního vybavení, obuvi, hraček, kočárků a jiných věcí

Možnost prodeje osobně nebo v
komisním prodeji

PŘÍJEM VĚCÍ: pátek 25. září od 15 do 17 hod

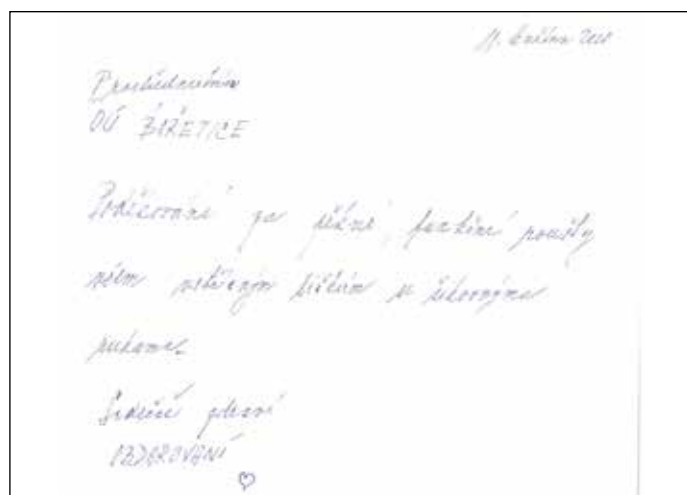
VRÁCENÍ VĚCÍ: sobota 26. září od 12:30 do 13:30 hod

Srdečně vás zveme k prodeji i nákupu

VÍCE INFORMACÍ NA E-MAILOVÉ ADRESE

bazarek.bořetice@email.cz

Prosím zájemce o prodej na bazárku, aby se nám přihlásily nejpozději do
čtvrťky 24.9.2020 na výše uvedeném e-mailu

TRUHLÁŘSTVÍ CICKO

Výroba nábytku z masivního dřeva, schodiště,
dveře, 3D návrhy a mnoho dalšího.

Vladimír Cicko

Kobylí 638, 691 10

Tel. 721 227 938

cicko.vladimir@seznam.cz

www.truhlarstvicicko.cz

Fotogalerie

Nové posezení pod Kravíma horama, foto R. Stohanzl

Fotogalerie

Natáčení seriálu ČT, foto R. Šebesta

Natáčení seriálu ČT, foto R. Šebesta

Natáčení seriálu ČT, foto R. Šebesta

Putování ve školce

Putování ve školce

Putování ve školce

Fotogalerie

Táborníci z Kdousova

Táborníci z Kdousova

Otec Tomáš slaví narozeniny

Otec Tomáš slaví narozeniny

Otec Tomáš slaví narozeniny

Hody budú aneb K organizaci

I přes všechna úskalí a překážky jsme se letos rozhodli tradičně uspořádat krojové hody téměř se vším všudy, a to dokonce v „plném“ počtu tři párů. Bohužel hody tento rok nemůžou být bez několika kompromisů. **Je vlastně i dost možné, že když čtete tento článek, je už rozhodnuto, že hody nebudou.** Doufáme, že všechna naše opatření pochopíte a sami budete zodpovědní a ohleduplní, abychom se ve zdraví sešli zasej aj za rok.

Hody budou probíhat **pouze ve venkovních prostorech**. Na sóle budou připraveny celkem čtyři stany a „búda se zeleným“ pro případ bouřkových přeháněk. Veřejnosti budou uvnitř kulturního domu k dispozici pouze záchody. S tím souvisí, že **všechny bary a občerstvení budou formou výdejního okénka**.

Další a zřejmě opatření bude to, že při zvaní **nebudeme zavádát z juhačky**, ta bude sloužit jen jako džbán. Budete-li chtít zavdat, připravte si prosím vlastní skleničky. Kdyby Vám snad nějaký podnapilý chasník či stárek nabízel zavdat, dejte mu jednu mezi oči. S naléváním souvisí i druhé opatření, při průvodu **se nebude vynášet žádné jídlo**, každý si do průvodu může vzít vlastní pití, za které si zodpovídá. U stárky se zastaví, vyzvedne se, zatancuje si se stárkem, chasa dostane vodu na cestu a jde se dál. Aspoň si více zatancujeme na sóle.

U vstupu, u vstupů do kulturního domu a na chodbě u záchodů bude připravena dezinfekce. Dezinfekci prosím **používejte**. **Vstupujte na hody, jen pokud jste bezpříznakoví a neinfekční.** Jestliže budete mít vlastní skleničku, dostanete u vstupu i zavdat. Na baru budete mít také možnost zakoupit si skleničky. Nezapomeňte také, že máme **dva bary a stánek s výčepem**, najděte si prosím vždy nejmenší frontu a nezdržujte se jen u hlavního baru. Aktuálně se snažíme místo baru v šatně vyjednat a připravit bar v „Bupru“.

Při tancování sól budeme zavádát do malých 4cl plastových kelímků, které od Vás stárka vždy vezme a vyhodí do tašky, co u sebe bude mít. Z tohoto důvodu je možné, že sóla budou delší. U každého koše na smíšený odpad bude také **koš na plasty**, proto je prosím využijte a neházejte do nich smíšený odpad.

Při pondělní zavádce prosíme všechny zpěváky, aby si přinesli vlastní skleničky, případně Vám půjčíme naše. Led s vanou zase zajistíme, ovšem z jedné láhve pít opravdu nemůžete.

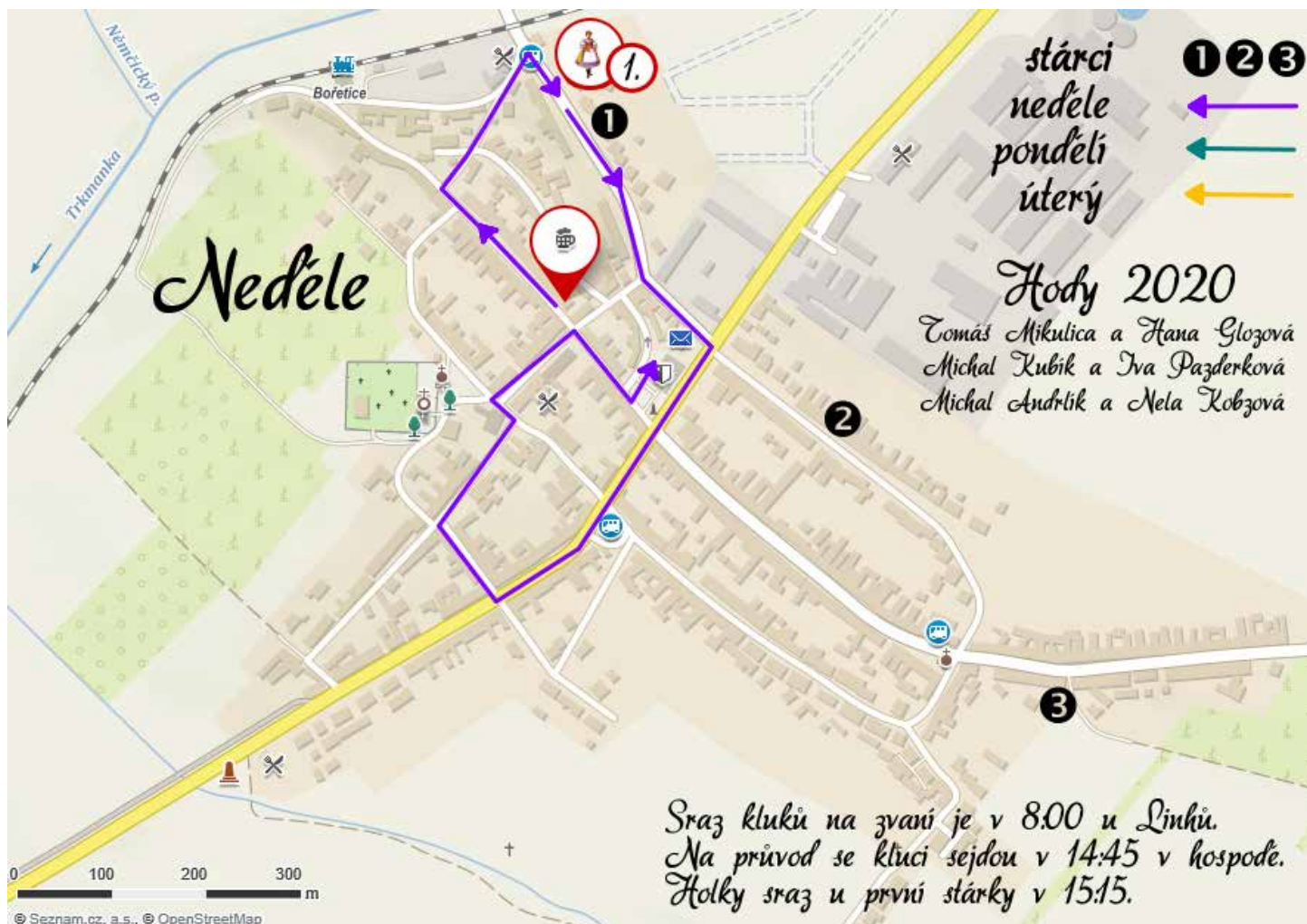
Doufáme, že se hody zase vyvedou a že přijmete všechna naše opatření kladně a s pochopením. **A hlavně doufáme, že přijdete.**

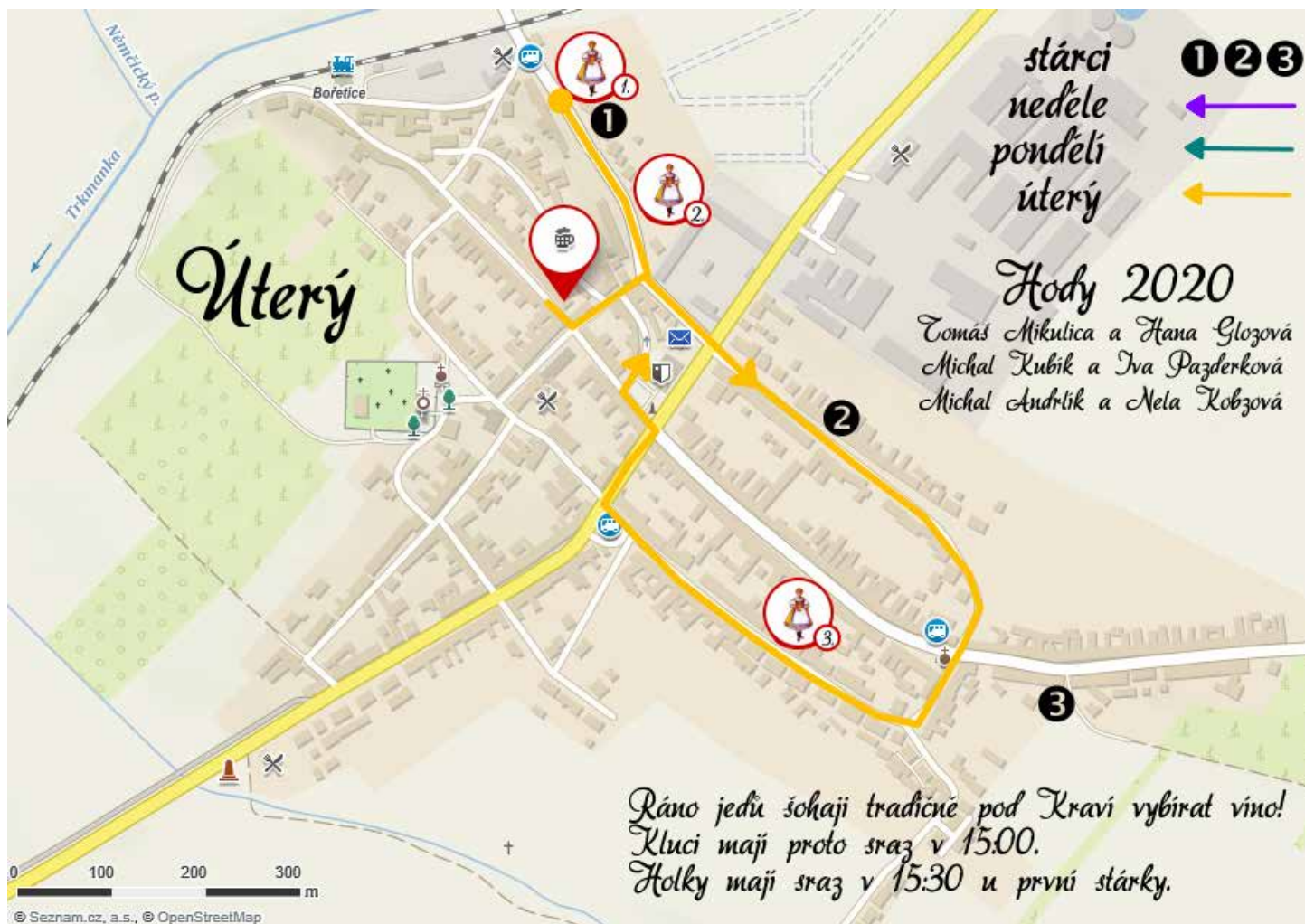
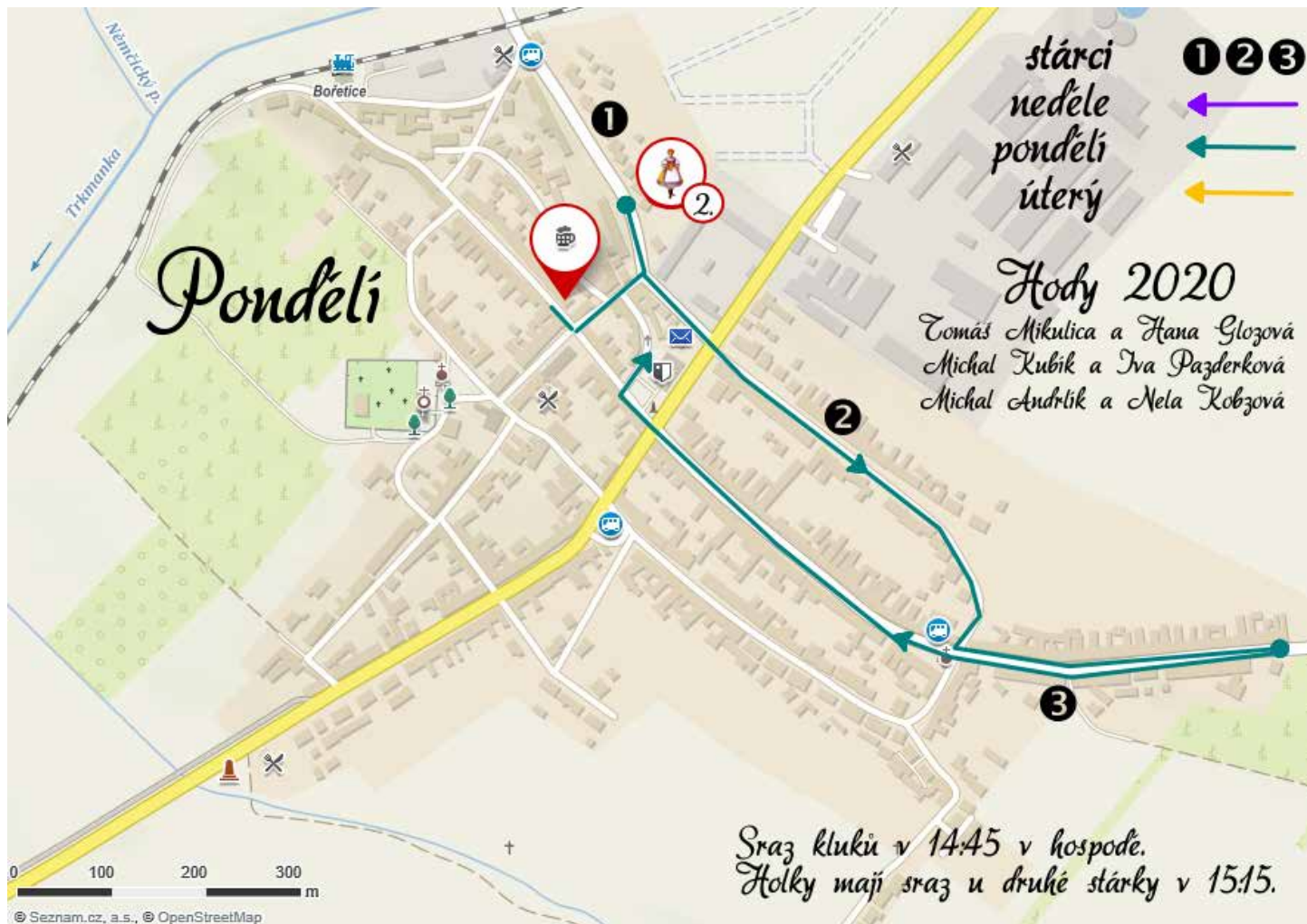
Pravidla letošních hodů

- pouze ve venkovních prostorech
- bary a občerstvení formou okénka
- zvýšená hygiena při zavádání na zvaní a sóle
- omezené vynášení
- používání dezinfekce
- vstup pouze bez příznaků
- vlastní skleničky
- koše na plasty
- zpěváci zavádky vlastní sklo
- zodpovědnost a ohleduplnost

P.S. Další opatření nejsou vyloučena.

Bořetická chasa a stárci

TRADIČNÍ KROJOVANÉ HODY BOŘETICE

2.- 4.8. 2020

STAVĚNÍ MÁJE

pátek 31.7.

v 18:00 sraz na sóle

PŘEDHODOVNÍ

ZPÍVÁNÍ

sobota 1.8.

začátek ve 20:00

HODOVNÍ NEDĚLE

hraje DH Sokolka

v 15:00 průvod

v 16:00 zábava

na sóle

HODOVNÍ PONDĚLÍ

hraje DH Lácaranka

v 15:00 průvod

v 18:00 ZAVÁDKA

HODOVNÍ ÚTERÝ

hraje DH Lácaranka

v 15:30 průvod

v 18:00 SÓLO OSÁCI

**Bude to velký
jako naše hlavy !**

Bořetické listy č. 2/2020

Periodický tisk územního samosprávného celku. Vychází nepravidelně. Vydává Obec Bořetice, IČO: 283037. Registrováno MK ČR E 11 764.
Redakční rada: František Petrásek, Lenka Bukovská, Ivana Macháčová, Lenka Grúzová, Václav Petrásek, Kateřina Michnová, Alena Švástová, Jiří Michna
Příspěvky a náměty posílejte na e-mail: webbořetice@seznam.cz. Redakce si vyhrazuje právo příspěvky krátit.
Výtisk zdarma. Neprošlo jazykovou úpravou. Datum příští uzávěrky: 15. listopadu 2020.
Grafická úprava: Mirek Chudík. Tisk: Graweb s.r.o.